

รายงานการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบท
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลง
ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

The development budget allocation guidelines for
Nakhon Ratchasima Rajabhat University in the era of
change to Ministry of Higher Education, Science, Research,
and Innovation

โกสินทร์ ชำนาญพล และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กุมภาพันธ์ 2564

รายงานการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบท
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลง
ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

The development budget allocation guidelines for
Nakhon Ratchasima Rajabhat University in the era of
change to Ministry of Higher Education, Science, Research,
and Innovation

โกสินทร์ ชำนาญพล

พัชรินทร์ พลเยี่ยม

มังกรรัตน์ สำเนากลาง

เมวีญา ทองมา

ชัยวัฒน์ธนา รัตนศิริภรณ์

กฤตยา พันธุ์งาม

กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กุมภาพันธ์ 2564

“ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา”

หัวข้อวิจัย การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ชื่อผู้วิจัย โกสินทร์ ชำนาญพล และคณะ

หน่วยงาน กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการการจัดสรรงบประมาณ 2) ศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ และ 3) พัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 1,100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกกิจกรรมการสนทนากลุ่ม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2563 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ความถี่ และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า การประมาณการรายรับงบประมาณดำเนินการโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ขาดการมีส่วนร่วมของคณะ/หลักสูตร การจัดสรรงบประมาณยังไม่เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด โดยคณะ/หน่วยงานมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรมีการจัดทำข้อมูลสถิติการออกกลางคันของนักศึกษาย้อนหลัง 3 ปี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับของแต่ละคณะ/หลักสูตร
- 2) ควรจัดสรรงบประมาณเป็นวงเงินรวมในลักษณะเงินอุดหนุน (block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการได้เอง
- 3) ควรจัดสรรงบประมาณทั้งเงินแผ่นดินและเงินรายได้ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการได้คล่องตัวมากขึ้น
- 4) ควรมีการจัดสรรงบประมาณในเชิงพัฒนาให้หน่วยงานมากขึ้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรที่เหมาะสม
- 5) ควรมีการปรับปรุงพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการบริหารงาน งบประมาณให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการศึกษบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ภายหลังจากที่มหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลงสังกัดจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามาเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีกฎหมายและแนวปฏิบัติที่ส่งผลต่อการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัย ที่สำคัญ อาทิ

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงบประมาณ มีประเด็นสำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องนำไปดำเนินการหลายประการ โดยเฉพาะการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเพื่อรับการสนับสนุนงบประมาณตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

3. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำเสนอในลักษณะขององค์ประกอบหลักของกระบวนการงบประมาณที่มีลักษณะเป็นวงจรหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การจัดทำงบประมาณ 3) การอนุมัติงบประมาณ 4) การบริหารงบประมาณ และ 5) การติดตามประเมินผล โดยมีกลไกที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน คือ มหาวิทยาลัย คณะ/หลักสูตร สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ซึ่งให้ความสำคัญกับหน่วยงานย่อยระดับหลักสูตรที่เป็นหน่วยหารายได้หลักจากการผลิตบัณฑิต ภายใต้ระบบและกลไกดังกล่าวเสริมด้วยกลยุทธ์/แนวทางที่จะทำให้กระบวนการงบประมาณแต่ละขั้นตอนไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการงบประมาณในขั้นที่ 2 คือการจัดทำงบประมาณ ที่นำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะการให้เป็นเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถบริหารจัดการงบประมาณตามจุดเน้นได้อย่างเหมาะสม โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวผ่านการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในระดับดีมาก

Title: Development of the appropriate Budget Allocation Guidelines for Nakhon Ratchasima Rajabhat University during the change under the Jurisdiction of Ministry of Higher Education, Science Research and Innovation

Researcher: Kosin chamnanpon et al.

Institute: Plan and Policy Division, The office of President, Nakhon Ratchasima Rajabhat University.

Fiscal Year: 2021

Abstract

The objectives of this research were to 1) study problem and need for budget allocation 2) study condition and factor affecting budget allocation 3) develop the appropriate budget allocation guidelines for Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation. Sample group was 1,100 personnel of Nakhon Ratchasima Rajabhat University. Research tools were questionnaire and group discussion record. Data were collected in May - July 2020. Quantitative data analysis by mean, frequency and percentage, whereas qualitative data analysis by descriptions. The research found that:

1) The results of the study problem and need for budget allocation found that the estimates of budget income were centrally done by university, no faculty and curriculum participation and not based on strategy. This could not lead to achieve the goals focused by faculty and unit. The suggestions were:

1) The three years old student dropout statistic should be done on the basis of income estimates of each faculty and curriculum.

2) Total budget should be allocated as a subsidy to support projects/activities done by faculty/unit.

3) Both of state and income budgets should be allocated for faculty/unit management flexibility with the appropriate proportion.

4) More budget for faculty/unit development should be allocated with the appropriate criteria.

5) Information system should be continually upgraded to support management.

2) The results of the study condition and factor affecting university budget allocation found that after the university has been under the jurisdiction of Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation from Higher Education commission, there are several important laws and guidelines affecting university budget allocation such as Higher Education Act B.E.2562, Budget Method Act B.E.2561, Budget Management Regulations B.E.2562. The university must follow how to prepare the Budget Bureau's annual expenditure budget request with several issues especially grouping of higher education institutions to support budget based on the focus of institutional group, and the preparation of government action plans and budgeting based on national strategy.

3) The results of the development of the appropriate budget allocation guidelines for Nakhon Ratchasima Rajabhat University under the jurisdiction of Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation contained 5 step-budgeting method components: 1) budget planning 2) budgeting 3) budget approval 4) budget management 5) monitoring and evaluation with units driving the operations: university, faculty/curriculum, office/institute and center. This focused on curriculum as a main unit producing income from the production of graduates under the systems supported by strategies and guidelines of each step of budgeting to meet the goals effectively. The budget allocation guidelines focused on the second step, the budgeting, as a subsidy to support faculty/unit to manage budget focused appropriately. These budget allocation guidelines were assessed by the experts at very good level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของงบประมาณ	5
ความสำคัญของงบประมาณ	6
วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณ	7
ประโยชน์ของงบประมาณ	7
กระบวนการจัดการงบประมาณ	8
หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ	9
ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ	14
การบริหารงบประมาณ	16
บริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรในการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	28
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	38
ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	44
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	51
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เอกสารจริยธรรมการวิจัย	61
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	63
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	71
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence:I OC) แบบสอบถามการวิจัย	73
ภาคผนวก จ แนวคำถามการสนทนากลุ่ม	78
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม	80
ภาคผนวก ช แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสรรงบประมาณ	82
ภาคผนวก ซ ภาพกิจกรรม	87

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	29
4.2 ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมาในระยะเวลาที่ผ่านมา	30
4.3 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ	34
4.4 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณของ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	36
4.5 สรุปข้อมูลองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ	45

สารบัญแผนภูมิ

แผนภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	2
2.1 กระบวนการจัดการงบประมาณ	8
3.1 สรุปขั้นตอนการวิจัย	22
4.1 ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	44
4.2 แนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	48
5.1 ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เงินหรืองบประมาณถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารและขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะองค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงผลกำไรอย่างเช่นสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีงบประมาณอย่างเพียงพอในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกิจและยุทธศาสตร์เพื่อผลิตผลผลิตที่มีคุณภาพ ออกสู่ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้งบประมาณยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะบ่งชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน การวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจของผู้บริหารหน่วยงานว่าจะไปในทิศทางใด ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานมีเป้าหมายร่วมกัน และประสานงานกันด้วยดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาบริหารงานภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย และเป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 งบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน (ร้อยละ 65.83) และงบประมาณเงินรายได้ ของมหาวิทยาลัยซึ่งส่วนใหญ่มาจากค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษา (ร้อยละ 34.17) ในแต่ละปีงบประมาณมหาวิทยาลัยจะมีการทบทวนหลักเกณฑ์/แนวทางการจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะมีการจัดทำคำขอต้งงบประมาณ โดยรวบรวมคำขอจากคณะ/หน่วยงานเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลง และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562)

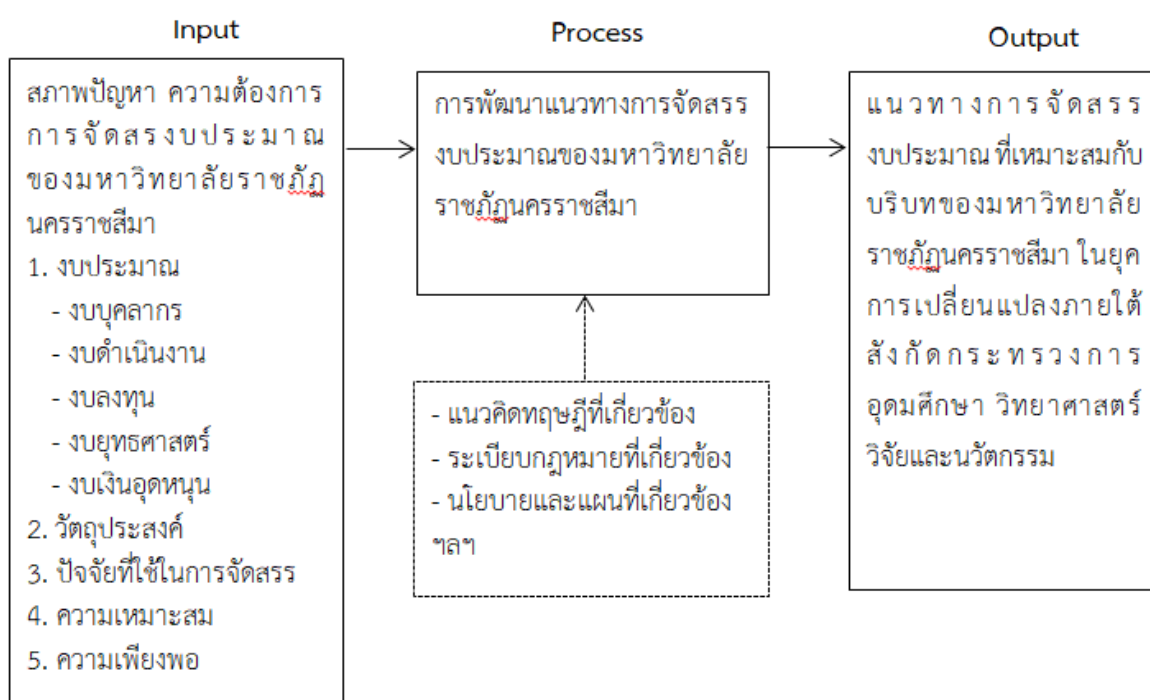
ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยลดลงอย่างต่อเนื่องกระทบต่อการจัดเก็บเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนและอื่นๆ การประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดหางบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาล รวมถึงการปรับเปลี่ยนกระทรวงจากกระทรวงศึกษามาเป็นการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการหางบประมาณ และนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาของรัฐมนตรียุคปัจจุบันส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องเร่งปรับตัว โดยเฉพาะทางด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำอย่างไรให้การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลง ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งนโยบายของอธิการบดีที่ต้องการให้คณะ/หน่วยงานและมหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้เพื่อก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดตามทฤษฎีระบบที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่ได้ โดยปัจจัยนำเข้าคือ สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดสรรงบประมาณ ของผู้บริหารและบุคลากรในมหาวิทยาลัย รวมถึงแนวคิด หลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดสรรงบประมาณ โดยข้อมูลปัจจัยนำเข้าเหล่านี้จะนำไปใช้ในขั้นกระบวนการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ควบคู่กับการคำนึงถึงนโยบายและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ผลลัพธ์คือ แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังแผนภาพที่ 1.1

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่ครอบคลุมทุกแหล่งงบประมาณทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ ทุกประเภทรายจ่าย ทั้งงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบยุทธศาสตร์ และงบเงินอุดหนุน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาสำหรับกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยงานระดับคณะ/สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ผู้อำนวยการกอง ประธานหลักสูตร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษานี้มีช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 ปี ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2563 -28 กุมภาพันธ์ 2564

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาได้แนวทาง/กลยุทธ์ในการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพทั่วไปและการบริหารงานภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณให้แก่คณะ/หน่วยงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามภารกิจ ซึ่งอาจประกอบด้วยงบบุคลากร งบดำเนินงาน และงบลงทุน

แนวทางการจัดสรรงบประมาณ หมายถึง ความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ วิธีการ ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยให้กับคณะ/หน่วยงาน

งบประมาณแผ่นดิน หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางที่รัฐบาลและสำนักงบประมาณกำหนด

งบประมาณเงินรายได้ หมายถึง เงินที่มหาวิทยาลัยได้รับนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน เช่น ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหน่วยกิต และรายได้อื่นไม่รวมเงินรับฝาก เงินกองทุน และได้รับการอนุมัติเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากสภามหาวิทยาลัยตามวงรอบงบประมาณ

งบบุคลากร หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคล เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค

งบลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และค่าครุภัณฑ์

งบบุคลากร หมายถึง งบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ที่ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

งบบูรณาการ หมายถึง งบประมาณแผ่นดินตามแผนงานบูรณาการของรัฐบาลซึ่งต้องใช้จ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงานบูรณาการนั้นๆ และเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ พ.ศ. 2559

การจัดทำงบประมาณ หมายถึง การจัดเตรียมงบประมาณ ทั้ง 2 ด้าน คือ วงเงินงบประมาณรายรับ และวงเงินงบประมาณรายจ่าย โดยขั้นตอนการจัดทำงบประมาณอาจแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย
- 2) การกำหนดแนวนโยบายงบประมาณ
- 3) การกำหนดวงเงินของแต่ละหน่วยงาน
- 4) หน่วยงานจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ
- 5) คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบตามระเบียบที่หน่วยงานกำหนด

ระบบ MIS หมายถึง ระบบจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ตั้งแต่การบันทึกรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติวงเงิน การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ตลอดจนการกำกับติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คณะ/หน่วยงาน หมายถึง คณะ/หน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ทุกหน่วยงานทั้งที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ประกาศกฎกระทรวง และประกาศของมหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยแผนงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของงบประมาณ
2. ความสำคัญของงบประมาณ
3. วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณ
4. ประโยชน์ของงบประมาณ
5. กระบวนการจัดการงบประมาณ
6. หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ
7. ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ
8. การบริหารงบประมาณ
9. บริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของงบประมาณ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของงบประมาณ ไว้ดังนี้

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2557 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง การวางแผนที่จะต้องใช้เงิน โดยการคิดไว้ล่วงหน้าและแสดงข้อมูลออกมาเป็นตัวเลข แสดงออกมาในรูปของตัวเงินและรูปโครงการ ดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณ การบริหารกิจกรรม/โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผนย่อประกอบด้วยการทำงาน 3 ขั้นตอนคือ การจัดเตรียม การอนุมัติ และการบริหาร

ปรัชญวรรณ วนานันท์ (2554) กล่าวว่า งบประมาณหมายถึง การวางแผนล่วงหน้าสำหรับการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ หรือที่หน่วยงานตั้งไว้ โดยมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญ สิ่งที่มีความสำคัญสูงสุดจะได้รับการจัดสรร งบประมาณก่อน

มารศรี บัวชุม (2554) กล่าวว่า งบประมาณหมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงิน หรือประมาณการรายรับ-รายจ่าย ล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ซึ่งแสดงในรูปตัวเงินมีระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณ บริการ กิจกรรม/โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากร ที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน

จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์ (2552 : 478) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินการโดยละเอียดในการจัดหา การใช้ทรัพยากรสำหรับการผลิตช่วงเวลาหนึ่ง งบประมาณ เป็นแผนงานที่วางไว้สำหรับอนาคตโดยแสดงค่าต่างๆ ด้วยตัวเลขฝ่ายจัดการใช้ งบประมาณเป็นเครื่องมือหนึ่งในการควบคุมการทำงานและประเมินผลการทำงาน

ณัฐภรณ์ จรรย์งาม (2550 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง แผนการ ดำเนินของกิจการที่ผู้บริหารได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปของตัวเงินและไม่เป็น ตัวเงิน โดยแสดงเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในอนาคตในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งความสำคัญของงบประมาณ

สมาน อัครวภูมิ (2551) กล่าวว่า งบประมาณหมายถึง เอกสารทางการเงินที่แสดงถึงรายรับ รายจ่าย และแผนการได้มาและใช้จ่ายเงินขององค์การในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากการทบทวนความหมายของงบประมาณข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินหรือประมาณการรายรับ-รายจ่าย ล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแสดงในรูปตัวเงิน มีระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน โดยแสดง กิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณ บริการ กิจกรรม/โครงการ และ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน

2. ความสำคัญของงบประมาณ

งบประมาณ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยในเรื่องของการบริหารทางการเงิน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการที่จะทำให้ผู้บริหารของหน่วยงานต่างๆ สามารถที่จะทำหน้าที่ ใน ด้านการวางแผน และการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนบรรลุ เป้าหมาย หลักที่กำหนดเอาไว้ได้ในปัจจุบันนี้หน่วยงานต่างๆ โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดทำ งบประมาณกันแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานประเภทองค์การธุรกิจหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไรหรือแม้แต่บุคคลธรรมดาโดยทั่วไปก็เริ่มมีการจัดทำงบประมาณ เพื่อการบริหารการเงินของ ตนเอง เพื่อครอบครัวหรือเพื่อการวางแผนอนาคตให้แก่ชีวิต ได้ด้วย (เบญจมาศ อภิสิทธิ์ภิญโญ และคณะ, 2548)

กระบวนการของงบประมาณควรครอบคลุมในสิ่งต่อไปนี้ (ไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์, 2532 : 13 - 14)

1. การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายต่างๆ ที่องค์การต้องการให้บรรลุไปสู่เป้าหมายนำไปสู่ ความสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในแผนที่ได้วางไว้
2. การกำหนดความสำคัญมากน้อยของวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่างๆ ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบถึงวัตถุประสงค์เหล่านั้นว่ามีส่วนสนับสนุนมากหรือน้อยในการที่จะนำองค์กรไปสู่ สภาวะการณ์ที่ต้องการค้นหา และพิจารณาแผนงานและโครงการต่างๆ ที่ต้องการดำเนินการสู่ เป้าหมายที่กำหนดไว้
3. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายแต่ละแผนโครงการ ตลอดจนเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่ได้รับ จากแผนงานและโครงการนั้นๆ

4. การติดตามการตรวจสอบผลงาน ความก้าวหน้าในแผนงานและโครงการต่างๆ เมื่อปฏิบัติไปในระยะหนึ่งของงบประมาณว่าเป็นไปตามลักษณะของงานตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพียงไร

5. การประเมินคุณค่าและผลประโยชน์ที่เกิดจากแผนงานโครงการเมื่อสิ้นสุดช่วงเวลาของงบประมาณ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปความสำคัญของงบประมาณและใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ งบประมาณถือว่าเป็นเครื่องมือในการบริหาร โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้เพื่อป้องกันการรั่วไหลและปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง ใช้เป็นเครื่องมือ ในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพได้ประโยชน์สูงสุด เป็นเครื่องมือก่อให้เกิดการพัฒนา และเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานที่รัฐบาลดำเนินการให้แก่ผู้ใช้บริการเข้าใจถึงกระบวนการและความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

3. วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณ

งบประมาณจะมีขอบเขตตามสภาพขององค์การหรือตามหน่วยงานต่างๆ หรือตามขอบเขตของกิจกรรม เช่น การขายหรือการหารายได้การผลิต เป็นต้น ซึ่งขอบเขตของงบประมาณจะมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557 : 2)

1. ทำให้หน่วยงานมีการวางแผน ซึ่งเป็นการบังคับให้หน่วยงานต่างๆ ต้องวางแผนการดำเนินงานตามแนวที่กำหนดไว้
2. ให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ซึ่งงบประมาณจะเปลี่ยนแผนต่างๆ ให้อยู่ในรูปตัวเลขทำให้เห็นภาพชัดเจน
3. ทำให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากงบประมาณเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน
4. ทำให้เกิดการระมัดระวังในการใช้จ่าย การจัดทำงบประมาณจะทราบถึงขอบเขตการใช้จ่ายในหน่วยงาน
5. ทำให้มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามเป้าหมาย
6. ทำให้เกิดการประสานงานองค์กร งบประมาณเป็นการรวมแผนต่างๆ ขององค์กรเข้าด้วยกัน

4. ประโยชน์ของงบประมาณ

งบประมาณเป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อการบริหารหน่วยงาน สามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ พัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ความสำคัญและประโยชน์ ของงบประมาณ สรุปได้ดังนี้ (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557 : 2)

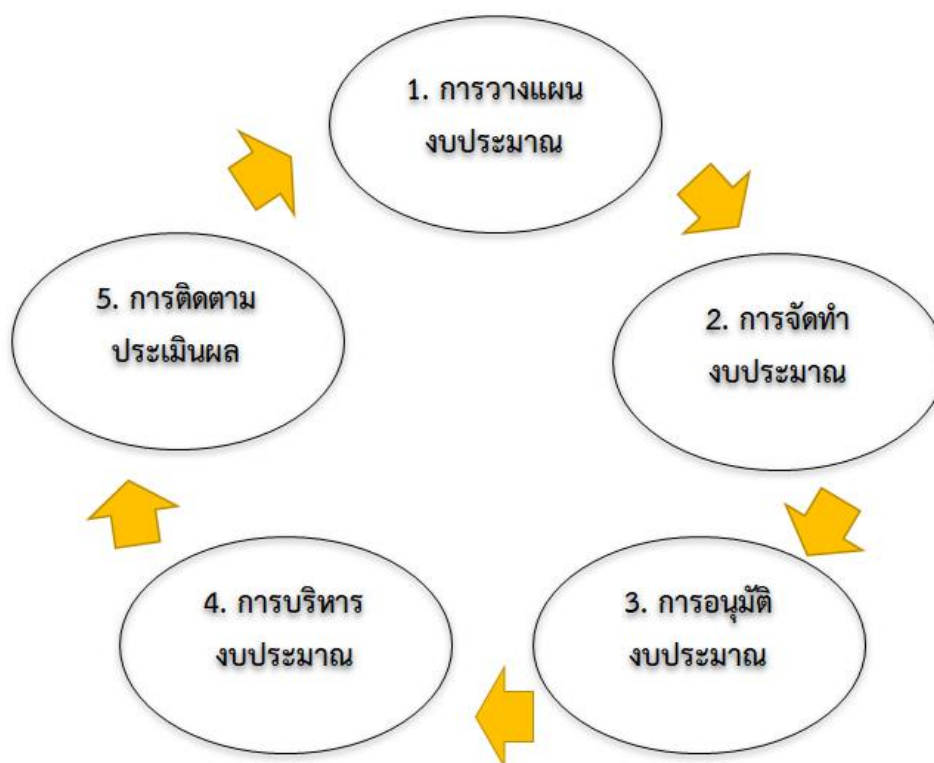
1. เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงาน ตามแผนงานและกำลังเงินที่มีอยู่โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้เพื่อป้องกันการรั่วไหลของการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานจัดงบประมาณการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานและสังคม โดยหน่วยงานต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผล ไปสู่โครงการที่จำเป็นและเป็น โครงการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าของหน่วยงาน
3. เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณ

เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้นๆ เพื่อที่จะ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

4. เป็นเครื่องมือกระจายทรัพยากร และเงินงบประมาณที่เป็นธรรม งบประมาณ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรมไปสู่จุดที่มีความจำเป็น และทั่วถึงที่จะทำให้หน่วยงานนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการจัดการงบประมาณ

สาลี สุขเกิด (2560) ได้นำเสนอกระบวนการจัดการงบประมาณต่อที่ประชุมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมความรู้ด้านการงบประมาณสำหรับหน่วยงานภายนอก ระหว่างวันที่ 19-21 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมปรีnce พาเลซ กรุงเทพมหานคร ไว้ดังแผนภาพที่ 2.1

แผนภาพที่ 2.1 กระบวนการจัดการงบประมาณ

1. การวางแผนงบประมาณ

1.1 การทบทวนงบประมาณ

- รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมา
- รายงานการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน (PART)
- ทบทวน/ปรับปรุง เป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต กิจกรรม ตัวชี้วัด
- ปรับปรุงฐานข้อมูลประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF)

1.2 การวางแผนงบประมาณ

- จัดทำข้อเสนอวงเงินงบประมาณเบื้องต้น
- จัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ
- กำหนดนโยบายและวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- จัดทำยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2. การจัดทำงบประมาณ

- จัดทำแผนงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์
- จัดทำค่าของงบประมาณ
- พิจารณาค่าของงบประมาณ
- จัดทำร่าง พรบ. งบประมาณ
- เสนอร่าง พรบ. งบประมาณ

3. การอนุมัติงบประมาณ

- พิจารณาร่าง พรบ. งบประมาณ โดย สภาผู้แทนราษฎร 3
- พิจารณาร่าง พรบ. งบประมาณ โดย วุฒิสภา (20 วัน)
- การตราพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี

4. การบริหารงบประมาณ

- จัดทำแผนปฏิบัติงาน
- จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- จัดสรรงบประมาณ
- การใช้จ่ายงบประมาณ

5. การติดตามประเมินผล

- การรายงานผลการดำเนินงาน
- การติดตามผลการดำเนินงาน
- การประเมินผล

6. หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

สำนักกฎหมายและระเบียบ สำนักงบประมาณ (ม.ป.ป.) จำแนกรายจ่ายตามงบประมาณ ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และรายจ่ายงบกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทงบรายจ่าย ได้แก่

- 1.1 งบบุคลากร
- 1.2 งบดำเนินงาน
- 1.3 งบลงทุน
- 1.4 งบเงินอุดหนุน
- 1.5 งบรายจ่ายอื่น

1.1 งบประมาณ หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าตอบแทนพนักงานราชการ รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

1.1.1 เงินเดือน หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการและพนักงานของรัฐทุกประเภทเป็นรายเดือน โดยมีอัตราตามที่กำหนดไว้ในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปี รวมถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือนและเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือน

1.1.2 ค่าจ้างประจำ หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ โดยมีอัตราตามที่กำหนดไว้ในบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำ รวมถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะค่าจ้างประจำ และเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับค่าจ้างประจำ

1.1.3 ค่าจ้างชั่วคราว หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างสำหรับการทำงานปกติแก่ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ รวมถึงเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับค่าจ้างชั่วคราว

1.1.4 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานราชการ ตามอัตราที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ รวมถึงเงินที่กำหนดให้จ่ายในลักษณะดังกล่าว และเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับค่าตอบแทนพนักงานราชการ เช่น เงินช่วยเหลือการครองชีพพิเศษ เป็นต้น

1.2 งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

1.2.1 ค่าตอบแทน หมายถึง เงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานให้ทางราชการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด เช่น

- (1) เงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ
- (2) เงินตอบแทนตำแหน่งและเงินอื่น ๆ ให้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง อาทิจินช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เงินช่วยเหลือในการทำศพ
- (3) ค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (4) ค่าตอบแทนกรรมการตรวจคะแนน กรรมการสำรอง และเสมียนคะแนนในการเลือกตั้ง
- (5) ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจการจ้างและควบคุมงานก่อสร้างที่มีคำสั่งแต่งตั้งจากทางราชการ
- (6) ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความเจ็บป่วยนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ
- (7) เงินรางวัลกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตร กำนันและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (8) เงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย
- (9) เงินสมนาคุณกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการ
- (10) เงินสมนาคุณวิทยากรในการฝึกอบรมของส่วนราชการ

- ของรัฐบาล
- (11) เงินสมนาคุณอาจารย์สาขาวิชาที่ขาดแคลนในสถาบันอุดมศึกษา
- (12) เงินค่าฝ่าอันตรายเป็นครั้งคราว
- (13) เงินค่าที่พักผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ
- (14) เงินพิเศษที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างของสำนักราชการในต่างประเทศ
- ตามประเพณีท้องถิ่น
- (15) ค่าจ้างนอกเวลา ค่าอาหารทำการนอกเวลา
- (16) ค่าสอนพิเศษในสถานศึกษาของทางราชการ
- (17) เงินรางวัลกรรมการสอบ
- (18) ค่าพาหนะเหมาจ่าย
- (19) ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ
- (20) ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
- (21) เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
- (22) เงินตอบแทนพิเศษของข้าราชการผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ
- (23) เงินตอบแทนพิเศษของลูกจ้างประจำผู้ได้รับค่าจ้างขั้นสูงของตำแหน่ง
- (24) เงินตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง
- (25) เงินตอบแทนพิเศษรายเดือนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ
- 1.2.2 ค่าใช้สอย** หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ (ยกเว้น บริการสาธารณูปโภค สื่อสารและโทรคมนาคม) รายจ่ายที่เกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ และรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายอื่น ๆ
- 1.2.3 ค่าวัสดุ** หมายถึง รายจ่ายดังต่อไปนี้
- (1) รายจ่ายเพื่อจัดหาสิ่งของซึ่งโดยสภาพเมื่อใช้แล้วย่อมสิ้นเปลืองหมดไป แปรสภาพ หรือไม่คงสภาพเดิม หรือสิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวร และมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดไม่เกิน 5000 บาท รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น
- (2) รายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วย หรือต่อชุดไม่เกิน 20,000 บาท
- (3) รายจ่ายเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุง ครุภัณฑ์ที่มีวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท
- (4) รายจ่ายเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุง ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีวงเงินไม่เกิน 5000 บาท
- (5) รายจ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
- 1.2.4 ค่าสาธารณูปโภค** หมายถึง รายจ่ายค่าบริการสาธารณูปโภค สื่อสารและโทรคมนาคม รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าบริการ ค่าภาษี เป็นต้น

1.3 งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้เพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะ รายจ่ายดังกล่าว

1.3.1 ค่าครุภัณฑ์ หมายถึง รายจ่ายดังต่อไปนี้

(1) รายจ่ายเพื่อจัดหาสิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวร และมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดเกินกว่า 5,000 บาท รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

(2) รายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดเกินกว่า 20,000 บาท

(3) รายจ่ายเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติมหรือปรับปรุงครุภัณฑ์ รวมทั้งครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีวงเงินเกินกว่า 5,000 บาท

(4) รายจ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างของครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ เช่น เครื่องบิน เครื่องจักรกลยานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งไม่รวมถึงค่าซ่อมบำรุงปกติหรือค่าซ่อมกลาง

(5) รายจ่ายเพื่อสร้างที่ปรึกษาเพื่อการจัดหาหรือปรับปรุงครุภัณฑ์

1.4 งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้เป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานของหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้รับข้าราชการ ส่วนกลางตามราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน เงินอุดหนุนการศาสนา และรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

งบเงินอุดหนุนมี 2 ประเภท ได้แก่

(1) เงินอุดหนุนทั่วไป หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายวัตถุประสงค์ของรายการ เช่น ค่าบำรุงสมาชิกองค์การอุทกนิคมวิทยาโลก ค่าบำรุงสมาชิกสหภาพวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาหายาเสพติด เงินอุดหนุนเพื่อบูรณะท้องถิ่น เป็นต้น

(2) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการและตามรายละเอียดที่สำนักงบประมาณกำหนด เช่น รายการครุภัณฑ์หรือค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

1.5 งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดรายจ่ายหนึ่งหรือรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เช่น

(1) เงินราชการลับ

(2) เงินค่าปรับที่จ่ายให้คืนผู้ขายหรือผู้รับจ้าง

(3) ค่าที่จ้างปรึกษาเพื่อศึกษา วิจัย ประเมินผล หรือพัฒนาระบบต่างๆ ซึ่งมีใช้เพื่อการจัดหา หรือปรับปรุงครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(4) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

(5) ค่าใช้จ่ายสำหรับหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ (ส่วนราชการ)

(6) ค่าใช้จ่ายสำหรับกองทุน หรือเงินทุนหมุนเวียน

(7) รายจ่ายเพื่อชำระหนี้เงินกู้

2. รายจ่ายงบกลาง

รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยทั่วไปใช้จ่าย ตามรายการดังต่อไปนี้

(1) “เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อเป็นเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินบำเหน็จบำนาญลูกจ้าง เงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง เงินทดแทนข้าราชการวิสามัญ เงินค่าทดแทนสำหรับผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินช่วยเหลือข้าราชการบำนาญเสียชีวิต เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการการปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

(2) “เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นสวัสดิการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ได้แก่ เงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตร เงินช่วยเหลือบุตร และเงินช่วยเหลือพิเศษในกรณีตายในระหว่างรับราชการ

(3) “เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการประจำปี เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับเงินข้าราชการที่ได้รับเลื่อนระดับหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระหว่างปี และเงินปรับวุฒิข้าราชการ

(4) “เงินสำรองเงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสำรอง เงินสมทบ ละเงินชดเชยที่รัฐบาลนำส่งเงินเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(5) “เงินสมทบของลูกจ้างประจำ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสมทบที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพลูกจ้างประจำ

(6) “ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายสนับสนุนพระราชภารกิจในการเสด็จพระราชดำเนินภายในประเทศหรือต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศที่มาเยือนประเทศไทย

(7) “เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” หมายความว่า รายจ่ายสำรองที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(8) “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ

(9) “เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคงของประเทศ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อเบิกจ่ายเป็นราชการลับ ในการดำเนินงานเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ

(10) “ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” หมายความว่า รายการที่ตั้งไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(11) “ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ” หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ

อนึ่ง นอกจากรายจ่ายรายการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นรายการหลักแล้ว พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปียังอาจตั้งรายจ่ายรายการอื่นๆ ไว้ในรายจ่ายงบกลาง ตามความเหมาะสมในแต่ละปี เช่น ค่าใช้จ่ายปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และค่าใช้จ่ายการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

7. ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณของฝ่ายต่างๆ จะต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในฝ่าย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆ ของกิจการด้วย นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดทำงบประมาณตามลำดับขั้นตอนด้วย เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างงบประมาณที่เกี่ยวข้อง และมีการประสานงานกันได้เป็นอย่างดี เมื่อนำไปใช้โดยมีขั้นตอนการวางแผนดังต่อไปนี้ (ธนภร เอกเผ่าพันธุ์, 2548 : 3-26)

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของกิจการเสียก่อน โดยต้องมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารที่รับผิดชอบ เรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของ กิจการในปีใหม่ที่จะมาถึง ซึ่งมักจะเริ่มประชุมพิจารณาล่วงหน้าก่อนจะเริ่มงบประมาณปีใหม่ ประมาณ 3 เดือน การพิจารณานี้จะนำข้อมูลสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกกิจการมาร่วมพิจารณา เพื่อกำหนด วัตถุประสงค์เป้าหมายกำไรและครอบคลุมถึงการลดต้นทุนการปรับปรุงอุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ภายใต้สภาพแวดล้อมนั้น ๆ ผลจากการพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายจะถือเป็นแนวทาง ในการจัดทำงบประมาณหรืออาจกำหนดเป็นวัตถุประสงค์กว้างๆ ว่าปีหน้ากิจการต้องการอะไรบ้าง ต้องการขยายเพิ่มขึ้นเท่าไร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้พิจารณากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้ว ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ ทางด้านการตลาด (Marketing Strategies)ว่าจะใช้นโยบายทางการตลาดอย่างไร จึงจะสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจการ กลยุทธ์ทางการตลาดที่จะพิจารณา คือ กลยุทธ์ ในด้านราคา (Pricing Strategies) พิจารณาถึงการกำหนดราคาสินค้าที่ขายให้เหมาะสมกับต้นทุน โดย พิจารณาไปพร้อมๆ กับการกำหนดกลยุทธ์ในด้านต้นทุน (Costing Strategies) ด้วย จากการเลือกกลยุทธ์ทางการตลาดที่นำมาใช้เพื่อการวางแผนแล้วก็จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ว่าจะผลิตสินค้าอย่างไร ปรับปรุงอย่างไรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางการตลาด เช่น ถ้าแผนการตลาดใช้กลยุทธ์ทางด้านราคา กลยุทธ์ของผลิตภัณฑ์ต้องหาทางผลิตสินค้าให้ต้นทุนต่ำลงอาจ ปรับปรุงรูปแบบ สีสัน ของผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ด้านต้นทุนต่ำ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 เตรียมจัดทำงบประมาณโดยเริ่มจากฝ่ายขายพยากรณ์ยอดขาย (Sale Forecast) โดยการประมาณว่าปีหน้าจะขายได้เท่าไรตามกลยุทธ์การตลาด และกลยุทธ์เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ซึ่งจะทำให้สามารถประมาณรายได้หรือพยากรณ์รายได้ (Revenue Forecast) ที่คาดว่าจะปีหน้าจะได้รับเป็นจำนวนเท่าไรและในปีนั้นจะต้องมีการตรวจสอบทรัพยากรที่มีอยู่เสียก่อนว่ามีปริมาณเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ถ้าเพียงพอก็จัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation) ต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามยอดขายที่พยากรณ์ไว้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะมีการพยากรณ์ต้นทุนที่ใช้ในการผลิต (Cost Forecast) เมื่อได้กะประมาณทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์แล้ว จะทำให้สามารถคาดการณ์ฐานะทางการเงินของกิจการได้สามารถ

กะประมาณ เงินสดคงเหลือได้ในการตรวจสอบทรัพยากรที่มีอยู่กับทรัพยากรที่ต้องการใช้ถ้าปรากฏว่าทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการ ก็ต้องพิจารณาต่อไปว่าสามารถหาทางเพิ่มทรัพยากรได้หรือไม่ถ้าหาเพิ่ม ได้ก็ดำเนินการ และจัดสรรไปตามที่ต้องการ แต่ถ้าปรากฏว่าไม่สามารถหาทางเพิ่มทรัพยากรได้อีกแล้ว ก็ต้องย้อนไปในขั้นที่ 2 คือ พิจารณาเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ได้หรือไม่ถ้าได้ก็ทำการพยากรณ์ ยอดขายใหม่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับใหม่ แต่ถ้าพิจารณาแล้วไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ได้ก็จำเป็นต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ ถ้าเปลี่ยนแปลงได้ก็ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เริ่มใหม่ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดที่เกี่ยวกับราคาหรือต้นทุน แต่ถ้าเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ไม่ได้ก็ต้อง ย้อนกลับไปพิจารณาขั้นแรก คือ ต้องปรับเป้าหมายใหม่ให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 4 การพิจารณาต่อรองงบประมาณประเภทต่างๆ ที่หน่วยงานต่างๆ ของกิจการ ได้จัดทำในขั้นตอนที่ 2 แล้ว และเสนอให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับงบประมาณ เป็นผู้รวบรวมวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้องเสียก่อนแล้วจึงเสนอให้คณะกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณางบประมาณของกิจการทั้งหมดซึ่งในขั้นนี้เป็นขั้นที่มีการต่อรองเกี่ยวกับตัวเลขในงบประมาณระหว่าง ฝ่ายบริหารซึ่งมีหน้าที่บทวนและปรับปรุงแก้ไขงบประมาณกับฝ่ายจัดทำงบประมาณซึ่งเป็นผู้ ปฏิบัติตามงบประมาณที่ตนได้จัดทำเพื่อให้ได้ผลของงบประมาณแต่ละประเภท ในขั้นสุดท้ายดีที่สุดสำหรับกิจการและผู้ปฏิบัติที่คาดว่าจะปฏิบัติได้การพิจารณาในขั้นนี้สำคัญมาก เพราะจะมีทั้งผลดีและ ผลเสียต่อผู้ที่ต้องปฏิบัติตามแผนงบประมาณที่ได้จัดทำไว้ถ้าฝ่ายบริหารไม่ยอมรับก็ต้องนำไป เปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์หรือด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ แต่ถ้าฝ่ายบริหารยอมรับงบประมาณต่างๆ แล้ว บางกิจการอาจส่งไปให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับงบประมาณ เพื่อตรวจทานความถูกต้องของตัวเลขในงบประมาณและความสอดคล้องระหว่าง งบประมาณต่างๆ เพื่อมิให้มี ข้อขัดแย้งกัน ในกิจกรรมที่จะทำให้งบประมาณเหล่านั้นก่อนที่จะเสนอขออนุมัติในขั้นสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 5 การขออนุมัติงบประมาณ เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะสามารถนำงบประมาณไปเป็นแผนปฏิบัติงานได้ถ้าได้รับการอนุมัติงบประมาณจากประธานหรือกรรมการบริหารของกิจการ หรือ จากผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุมัติงบประมาณ การพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ผู้อนุมัติ จะพิจารณา จากงบประมาณการเงินเป็นหลัก คือ งบประมาณเงินสด กำไรขาดทุน โดยประมาณ งบประมาณการจ่าย ลงทุน งบดุลโดยรวม ซึ่งงบประมาณเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงผลขั้นสุดท้ายที่คาดว่า บริษัทจะได้รับใน อนาคตถ้าผู้บริหารงบประมาณไม่เห็นด้วย ไม่อนุมัติงบประมาณก็ยังไม่ไปใช้ไม่ได้ จะถูกส่งกลับไป ปรับปรุงในด้านกลยุทธ์หรือการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ต่อไป ถ้าผู้อนุมัติงบประมาณ เห็นด้วยและยอมรับ งบประมาณ หน่วยงานต่างๆ ก็จะนำงบประมาณไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป งบประมาณที่ผ่านการอนุมัติแล้วนี้ฝ่ายบริหารจะนำไปแจกจ่ายให้หน่วยงานทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ

8. การบริหารงบประมาณ

หลังจากงบประมาณได้รับการอนุมัติแล้วกิจการก็จะแจกจ่ายงบประมาณที่ได้รับอนุมัตินี้ไปยังหัวหน้าหน่วยงานทุกหน่วยงานเพื่อนำไปปฏิบัติในส่วนที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการทางงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้วไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ เรียกว่า การบริหารงบประมาณ ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (ธนกร เอกเผ่าพันธุ์, 2548 : 3-29)

1. การดำเนินการตามแผนงบประมาณ ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการทุกหน่วยจะต้องรับผิดชอบต่อดำเนินการให้เป็นไปตามงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานของตน ถ้าผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามงบประมาณเกิดผลแตกต่างที่ไม่ดีและสาเหตุเกิดจากความบกพร่องหรือการไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว หน่วยงานนั้นๆ จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเอง

2. การควบคุมงบประมาณ บางกิจการมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องงบประมาณโดยตรง อาจจะเป็นฝ่าย การงบประมาณ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปตามงบประมาณ ควบคุมโดยให้หน่วยงานส่งรายงานผลการปฏิบัติงานมาเป็นระยะๆ ตามแต่จะกำหนด เพื่อติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดนอกเหนือจากหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอยู่แล้ว

3. การประเมินผลการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องงบประมาณโดยตรง คือ ฝ่ายการงบประมาณจะรับผิดชอบประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในกิจการ โดยรับ รายงานผลการปฏิบัติงานจริงจากหน่วยปฏิบัติการแล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับงบประมาณของหน่วยงานนั้นๆ ที่ตั้งไว้การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นหน้าที่สำคัญ เพื่อให้การควบคุมได้ผล และรายงานผลการปฏิบัติงานยังแสดงถึงความรับผิดชอบต่อการทำงาน ช่วยให้การติดตามควบคุมการทำงาน ได้ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ถ้าพบว่ามีแตกต่างไปจากแผนงบประมาณฝ่าย บริหารจะต้องพิจารณาหาสาเหตุและค้นหาสาเหตุการค้นหาค่าของผลต่างจากงบประมาณไม่ว่าจะเป็นผลต่างที่ดีหรือไม่ดีก็ต้องรีบกระทำทันทีถ้าผลต่างไม่ดีต้องหาทางหรือวิธีการแก้ไขเหตุการณ์นั้น อย่างรวดเร็วและต้องกระตุ้นให้มีการดำเนินงานไปให้ได้รับผลสำเร็จ นอกจากนี้แล้วการติดตามควรจะทำตลอดเวลา เพื่อประเมินประสิทธิผลที่ได้รับก่อนจะแก้ไขและเพื่อวางหลักการสำหรับการแก้ไข วิธีการวางแผนและควบคุมในอนาคตให้ดีขึ้นในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ถ้าพบว่ามีผลแตกต่าง ในทางที่ดีก็ควรจะไปเผยแพร่เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่หน่วยงานอื่นๆ จะได้นำไปปฏิบัติ

4. การสั่งการเพื่อการแก้ไข เมื่อผ่านการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ แล้ว เช่น เกิดผลแตกต่างในทางไม่ดีฝ่ายบริหารต้องดำเนินการแก้ไข โดยเสนอทางเลือกที่จะใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานต่างๆ พร้อมทั้งข้อได้เปรียบเสียเปรียบในแต่ละวิธีเพื่อนำเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกหนทางแก้ไขและสั่งการไปยังหน่วยงานนั้นๆ การตัดสินใจเลือกทางแก้ไขนี้ฝ่ายบริหารสมควรจะรับฟังแนวทางแก้ไขจากหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติการมาประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากฝ่ายปฏิบัติการใกล้ชิดในการปฏิบัติงานและมีประสบการณ์จากข้อเท็จจริงมากกว่าผู้บริหาร การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดีขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายนี้จะต้องมีการติดตามด้วยว่าการแก้ไขนั้นได้ผลมากน้อยเพียงไร และนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนงบประมาณ ในโอกาสต่อไปได้

9. บริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

แนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาได้กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณไว้ในเอกสาร คำขอตั้งงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยแล้ว รายละเอียดมีดังนี้ (กองนโยบาย และแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562)

1. งบประมาณ ประจำปี 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่นำมาพิจารณาจัดสรร คือ

1.1 เงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ร้อยละ 100.00 (โดยใช้วงเงิน งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ไปพลางก่อน) รวมกับเงินนอกงบประมาณ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 ไม่เกินร้อยละ 80.00

2. แนวทางในการจัดสรร

2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ โดยมีงบประมาณรายจ่ายจำแนกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1.1 รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงานราชการ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าตอบแทนที่จ่าย ควบกับเงินเดือน

2.1.2 รายจ่ายตามภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน คณะ/สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ได้แก่ ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าบ้าน ค่าซ่อมบำรุงครุภัณฑ์ งานธุรการและประสานงานทุนเพชรราชภัฏ ทุนนักศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ โครงการราชภัฏเสริมโอกาส กองทุนบริหารพนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา กองทุนพัฒนากีฬา เงินอุดหนุน องค์การนักศึกษา รายจ่ายสำหรับการส่งบุคลากรไปร่วมประชุมสัมมนา การจัดการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุการศึกษา การจัดหา ครุภัณฑ์/ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การบริการวิชาการ รายจ่ายจากการผูกพันตามสัญญา ค่าถอนคืนหน่วยกิต ค่าบำรุงศูนย์การศึกษา เงินสมทบกองทุนสวัสดิภาพนักศึกษา ค่าตอบแทนการสอน ค่าคุมสอบ ค่าจ้างเหมา ค่าซ่อมบำรุงลิฟท์ ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและซ่อมบำรุงยานพาหนะ ค่าดำเนินการปฏิบัติงานวันเสาร์-วันอาทิตย์ ฯลฯ

2.1.3 รายจ่ายจุดเน้นการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2562-2565

2.1.4 รายจ่ายตามรายการค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน

2.2 จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานตามเกณฑ์ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย

3. เกณฑ์การจัดสรร

3.1 นำผลการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมา ของหน่วยงานมาประกอบการ จัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.2 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษาที่ผ่านมา ของหน่วยงาน มาประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.3 รายงานบุคลากรภาครัฐ จัดสรรตามจ่ายจริง และใช้ข้อมูลจากกองบริหารงานบุคคล และพิจารณาแผนพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย

3.4 รายงานภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน

- รายการงบบริหารสำนักงาน (ธุรการประสานงาน ซ่อมครุภัณฑ์ สาธารณูปโภค) จัดสรรตามลักษณะงาน โดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมา

- งบผูกพัน จัดสรรตามสัญญาผูกพัน

- รายการอื่นๆ จัดสรรตามภารกิจและพันธกิจของหน่วยงาน ผลการปฏิบัติงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมา และจัดสรรตามเกณฑ์ ดังนี้

งบจัดการเรียนการสอนของคณะ 6 คณะ ซึ่งประกอบด้วย งบพัฒนาคุณลักษณะ นักศึกษา และงบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน ได้จาก 2 แหล่ง คือ

(1) งบประมาณแผ่นดิน จัดสรรตามงบประมาณที่ได้รับ รวม 19,400,000 บาท จำแนกรายสาขา ดังนี้

สาขาสังคมศาสตร์ ได้รับงบ 6,800,000 บาท

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับงบ 7,800,000 บาท

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้รับงบ 4,800,000 บาท

(2) เงินนอกงบประมาณ จัดสรรให้ 12 % ของงบแต่ละสาขา รวม 27,519,500 บาท จำแนกรายสาขาดังนี้

สาขาสังคมศาสตร์ 21,751,700 บาท

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4,671,600 บาท

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 1,096,200 บาท

นางบ (1) และ (2) รวมกัน สาขาสังคมศาสตร์ จะเป็น 28,551,700 บาท สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเป็น 12,471,600 บาท และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จะเป็น 5,896,200 บาท รวม 46,919,500 บาทแล้วนำมาจัดสรรเป็น

งบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา 600 บาท/คน/ปี จัดสรรให้แต่ละคณะตามจำนวน นักศึกษา

งบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน คือ ส่วนที่เหลือจากการหักงบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาของแต่ละสาขา จัดสรรให้แต่ละคณะตามจำนวนนักศึกษาที่เรียนและรายวิชา ที่รับผิดชอบ

งบจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัย จัดสรรให้ ร้อยละ 80.00 ของประมาณการรายรับ

งบจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตฯ จัดสรรให้ ร้อยละ 80.00 ของประมาณการรายรับ

งบครุภัณฑ์ประกอบอาคารเรียน/ครุภัณฑ์การศึกษา/ปรับปรุงห้องเรียน จัดสรรให้ ตามความจำเป็น

งบค่าธรรมเนียมพิเศษจัดสรรให้ โปรแกรมวิชาที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ ร้อยละ 100.00 ของประมาณการรายรับ

รายจ่ายจุดเน้นการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ งบประมาณเหลือจากการจัดสรรตามเกณฑ์ ข้อ 3.3 -3.4 และ 3.6 นำมาจัดสรรในรายการ ดังนี้

งบเสริมศักยภาพในการแข่งขันของนักศึกษาจัดสรรให้ในวงเงิน 3,000,000 บาท

งบส่งบุคลากรไปร่วมประชุมสัมมนา/พัฒนาบุคลากร ทั้งหน่วยงานวิชาการและหน่วยงานสนับสนุน จัดสรรอยู่ในวงเงิน 5,000,000 บาท

และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (พ.ศ. 2562-2565) ตามร้อยละที่กำหนด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการการศึกษา
ร้อยละ 30.00

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะสูง
ร้อยละ 20.00

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคนในท้องถิ่น
และประเทศ ร้อยละ 12.00

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาล
และมีความเป็นสากล ร้อยละ 3.00

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม
ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 5.00

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตติยา สัจจภิรมย์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร งบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 97 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติทดสอบค่าทีและเอฟผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหาร งบประมาณ และด้านการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปฏิบัติงาน ด้านงบประมาณที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงิน รายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และผู้ปฏิบัติงานด้าน งบประมาณที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เขตต์ เลิศวิวัฒน์พงษ์ และคณะ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ 2) พัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจาก 70 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (ศูนย์กศน. อำเภอ) ใน 7 จังหวัดได้แก่

จังหวัดลำปาง สระบุรี ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี ระนอง กรุงเทพมหานคร และนครนายก ซึ่งได้มาจาก สุ่มตัวอย่างแบบช่วงชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาซึ่งแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปสภาพการจัดสรรงบประมาณ และแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพโดยรวมของการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริม การศึกษานอกระบบของประเทศไทยในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2556-2558 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกสภาพออกเป็น 4 ด้านพบว่า ปัญหาที่พบเรียงตามความรุนแรงของสภาพปัญหาได้แก่ 1) ความสอดคล้องของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรกับนโยบายการศึกษา 2) ความเหมาะสม ของกฎระเบียบ ข้อบังคับการเบิกจ่ายงบประมาณ 3) ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรเพื่อการบริหารการศึกษา และ 4) ความตรงต่อเวลาของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของสภาพการจัดสรรจำแนก เป็นรายจังหวัด ภาค และขนาดจังหวัด ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 2. แนวทางการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ควรประกอบไปด้วย 4 หลักการ เรียงตามลำดับความเหมาะสมดังนี้ หลักการบริหารจัดการมี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การวางแผน การประสานงาน และการกำหนดเป้าหมาย หลักการงบประมาณ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประชาธิปไตย และยุติธรรม หลักการการศึกษานอกระบบมี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความเสมอภาค และ ความยืดหยุ่น และพระราชบัญญัติ นโยบายการศึกษา และแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติมี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การบริหารจัดการงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นๆ ในการ จัดการศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของรายละเอียดในแต่ละ องค์ประกอบย่อยใน 4 หลักการ จำแนกเป็นรายจังหวัด ภาค และขนาดจังหวัด พบว่า ขนาด ของจังหวัดมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 กล่าวคือ จังหวัดขนาด เล็กมีข้อเสนอแนะในรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบแตกต่างไปจากจังหวัดขนาดใหญ่และขนาด กลาง

อลิตา ดาดวง (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดสรร งบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) ศึกษาความเหมาะสม และเพียงพอการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนา การจัดสรรงบประมาณที่ส่งผล ต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม ตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 57 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้ง หมด 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความ เป็นไปได้สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน ของความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.715) โดยงบประมาณอุดหนุนเรียนฟรี 15 ปีสำหรับ

ค่าหนังสือเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.808) และค่าสิ่งก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.600) ความเหมาะสมและความเพียงพอในการจัดสรรงบประมาณพบว่าโดยภาพรวมสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทคือ 1) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างเหมาะสมแต่ไม่เพียงพอ 2) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอ แนวทางการพัฒนาการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนมีทั้งหมด 4 แนวทาง โดยจำแนกแนวทางตามประเภทงบประมาณ คือ ด้านงบบุคลากร ด้านงบดำเนินงาน ด้านงบลงทุน ด้านงบเงินอุดหนุน เรียนฟรี 15 ปี

ใกล้รุ่ง เกตะวันดี (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสรรงบประมาณกับการดำเนินงานตามระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและแนวทางการจัดสรรงบประมาณ โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พิจารณาแบบมุ่งเน้นผลงานตามผลผลิต 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดสรรงบประมาณและการปฏิบัติราชการตามยุทธศาสตร์ในอนาคต เพื่อให้การจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร ศึกษาข้อมูลจากงบประมาณที่มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรกับผลการดำเนินงานตามผลผลิต ระหว่างปี 2548-2558 ผลปรากฏว่าความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรกับผลการดำเนินงานโดยรวมของมหาวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก แต่เมื่อพิจารณาในรายผลผลิต พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรกับผลการดำเนินงานรายผลผลิต มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ในผลผลิตผลงานการให้บริการวิชาการ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในด้านแนวทางการจัดสรรงบประมาณ คือ จัดสรรงบประมาณในระดับกิจกรรม/โครงการของหน่วยงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ตลอดจนเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ยุทธศาสตร์ชาติ และพัฒนาระบบการประเมิน ผลงานเพื่อจูงใจ ทั้งแรงจูงใจระดับหน่วยงานและแรงจูงใจระดับบุคคล เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

เกียรติคุณ เรื่องสุวรรณ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า 1. บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โดยรวมและจำแนกตามมหาวิทยาลัยสังกัด และประเภทบุคลากร ตำแหน่ง ส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัย โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดทำงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ และด้านการควบคุมงบประมาณ 2. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความสำคัญมาก โดยผู้ปฏิบัติงานที่สังกัด มหาวิทยาลัยต่างกัน เห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ปฏิบัติงานที่สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้ความสำคัญต่อปัจจัย ด้านการบริหารงบประมาณมากกว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าธนบุรี 3. บุคลากรที่มีตำแหน่ง หน้าที่เป็นข้าราชการเห็นว่า ปัจจัยด้านการอนุมัติงบประมาณมีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณ เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มากกว่าบุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการควบคุมงบประมาณไม่แตกต่างกัน โดยสรุป ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและอายุการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ทั้ง 3 แห่ง อยู่ในระดับมาก และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะงานทางราชการต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งข้อมูล สารสนเทศนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะผู้บริหารอันจะนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

ยงยุทธ ส่องรอบ (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจังหวัดพังงา เป็นการวิจัยเชิงประเมินเพื่อศึกษาแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ผลจากการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและเสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเครือข่ายสถานพยาบาลและสำนักงานประกันสุขภาพ สาขาพังงาในปีต่อไป ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มงานและผู้ให้บริการระดับหัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้าตึกผู้ป่วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกันไว้สำรองจ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับสถานพยาบาลทุกระดับ ผู้ให้บริการและผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่ต้องปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ค่าดำเนินงานส่งเสริมป้องกันโรคในภาพรวมของแต่ละเครือข่าย ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรหลักสูตรที่จำเป็นและเร่งรัดให้หน่วยบริการ ส่วนงบประมาณที่จัดสรรล่วงหน้าให้โรงพยาบาลแม่ข่ายเพื่อจัดสรรให้สถานพยาบาลในเครือข่าย เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในพื้นที่และผลงานให้บริการ ผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน รวมทั้งเป็นค่าบริหารจัดการของเครือข่ายผู้ให้บริการและผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทาง การจัดสรรงบประมาณค่าตอบแทนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่กั้นตารควรได้รับการแก้ไข

2. ผลจากการจัดสรรงบประมาณที่กันไว้สำรองจ่าย ผู้ให้บริการและผู้บริหารเห็นว่า สามารถแก้ไขปัญหาสภาพคล่องทางการเงินของสถานพยาบาล สถานพยาบาลสามารถส่งผู้ป่วยนอกไปรับการรักษาต่อนอกเครือข่ายภายในจังหวัดและต่างจังหวัดได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายที่จะถูกเรียกเก็บ และไม่มีหนี้ด้าน การรักษาทั้งในและนอกจังหวัด ลดภาระงานในการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายระหว่างเครือข่าย และสามารถจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในภาพรวมได้ ผลจากการจัดสรรงบประมาณล่วงหน้า ทำให้ผลงานด้านส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค รักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นแม้งบประมาณจะไม่เพียงพอ สถานพยาบาลทุกแห่งภายในจังหวัดสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ บริหารเครือข่ายสามารถจัดการในด้านบริหารวิชาการและนิเทศงานได้เพิ่มขึ้น

3. การจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป ผู้ให้บริการและผู้บริหารส่วนมากเห็นว่าควรจัดสรรตามรูปแบบเดิมของจังหวัดในปีงบประมาณ 2550 แต่ควรปรับปรุงในประเด็นดังต่อไปนี้ ควรจัดสรรเงิน

ดำเนินการของสถานีนอนามัย งบประมาณที่กันไว้สำรองจ่ายควรจัดสรรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ไม่ต้องผ่านโรงพยาบาลแม่ข่าย งบประมาณที่กันไว้สำรองจ่ายควรมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ให้สถานีนอนามัยทุกแห่งเป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ จัดสรรงบประมาณตามภาระงานตามความจำเป็นเหมือนแนวทางปีงบประมาณ 2550 เปรียบเทียบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ร่วมระดับจังหวัดและระดับเขต เพื่อลดรายจ่ายของสถานพยาบาลภายในจังหวัด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรชี้แจงแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติเข้าใจ เงินกันไว้สำรองจ่ายควรมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ให้สถานีนอนามัยทุกแห่งเป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ จัดสรรงบประมาณตามภาระงานตามความจำเป็นเหมือนแนวทางปีงบประมาณ 2550 เปรียบเทียบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ร่วมระดับจังหวัดและระดับเขต เพื่อลดรายจ่ายของสถานพยาบาลภายในจังหวัด

ประธาน กัญยานัน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาหาแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สภาพสาเหตุและปัญหา การบริหารงานงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านต่างๆ พบว่า ด้านสภาพสาเหตุและปัญหาของการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณเงินรายได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านสภาพสาเหตุและปัญหาของการจัดสรรเงินงวด งบประมาณเงินรายได้หากพิจารณาด้านต่างๆ ของแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณเงินรายได้ ประกอบกับการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญ สามารถบอกถึง แนวทางในการพัฒนาได้โดยแบ่งออกเป็น แนวทางการพัฒนาการจัดทำคำเสนอของงบประมาณเงินรายได้แนวทางการพัฒนาการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้แนวทางการพัฒนาการเบิกจ่าย งบประมาณเงินรายได้แนวทางการพัฒนาการรายงาน และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นการวิจัยที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ รายละเอียดการดำเนินงานคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคลากรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนวทางการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 40 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าหน่วยงานระดับคณะ/สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ผู้อำนวยการกอง ประธานหลักสูตร และอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสอบถามข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย โดยดำเนินการดังนี้

1) วิเคราะห์กรอบแนวคิดที่จะทำการศึกษาวิจัย ทบทวนทฤษฎีและแนวคิด ตลอดจนงานการวิจัยต่างๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา

2) กำหนดนิยามตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อนำมาสร้างประเด็นคำถามที่จะสอบถาม โดยให้ครอบคลุมตัวแปรที่ใช้เป็นกรอบแนวคิด

3) ร่างโครงสร้างแบบสอบถามที่ใช้ซึ่งโครงสร้างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลนั้นได้มีการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือซึ่งมีคำถามที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ

ส่วนที่ 2 สภาพการณ์และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ข้อคำถามมีลักษณะให้ตอบเป็นค่าคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในปี

ถัดไป

4) การหาคุณภาพของเครื่องมือได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพร้อมพิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม IOC (Index of Consistency) ได้เท่ากับ 0.98 ซึ่งหมายความว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทุกข้อ

2. แนวคำถามการสนทนากลุ่ม

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วร่างประเด็นกำหนดแนวประเด็นคำถามเพื่อใช้ในกิจกรรมสนทนากลุ่มในการศึกษาสภาพการณ์ ปัญหาอุปสรรค ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณไว้ดังนี้

1. หัวหน้าโครงการวิจัยแนะนำตนเอง กล่าวต้อนรับ และแจ้งวัตถุประสงค์ความเป็นมาของการจัดกิจกรรม
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแนะนำตนเอง
3. หัวหน้าโครงการแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการด้านงบประมาณ และแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และสภาพการณ์ด้านการจัดสรรงบประมาณในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ
4. เปิดเวทีให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็นในประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค และความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ
 - 4.1 การประมาณการรายรับ
 - 4.2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ
 - 4.3 หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ
 - รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ
 - รายจ่ายพันธกิจพื้นฐาน
 - รายจ่ายยุทธศาสตร์
 - รายจ่ายฉุกเฉิน
 - 4.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

มีการจดบันทึกสาระสำคัญที่ได้จากการสนทนาแลกเปลี่ยนเพื่อนำไปสรุปผลเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามโดยทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์จากคณะ/หน่วยงาน ให้ช่วยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนตามจำนวนที่กำหนด ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.81

2. การจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมรัตนเพียร อาคาร 9 ชั้น 2 เป็นกลุ่มรองคณบดีด้านแผนและงบประมาณและผู้เกี่ยวข้อง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 18 คน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน อาคาร 9 ชั้น 5 เป็นกลุ่มประธานหลักสูตรและผู้แทนจากหน่วยงานสนับสนุน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 10 คน

โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และดำเนินการประชุมตามประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่ได้ร่างไว้ มีการบันทึกเทปและจดบันทึกการประชุมเพื่อนำไปสรุปผลใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลแล้ววิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

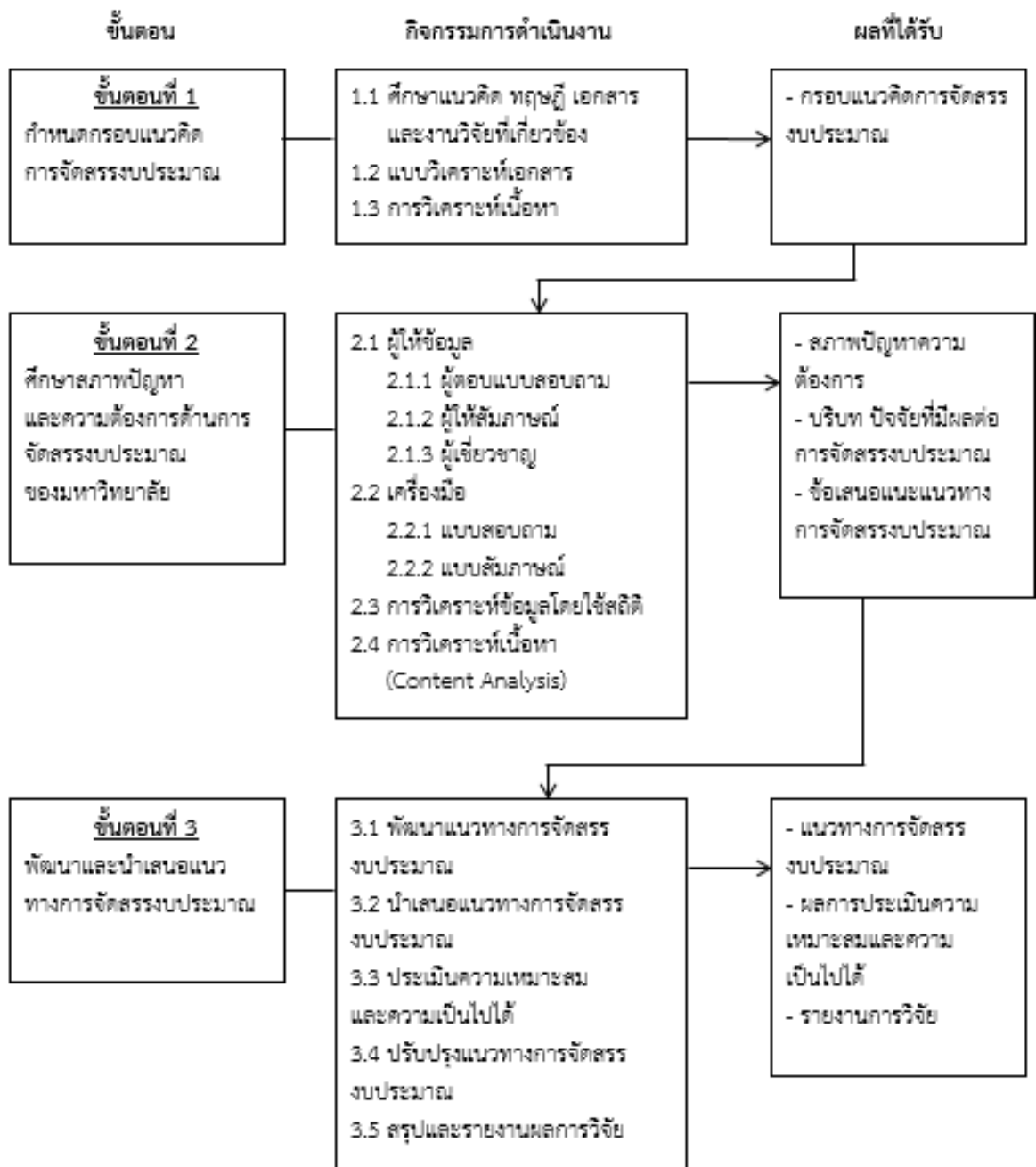
ช่วงค่าคะแนน	ความหมาย
1.00 - 1.50	ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานน้อย
2.51 - 3.50	ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง
3.51 - 4.50	ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานมาก
4.51 - 5.00	ระดับสภาพการปฏิบัติหรือระดับปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด

ใช้สถิติการแจกแจง นับความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปผลในเชิงพรรณนาแยกตามรายประเด็นคำถามซึ่งนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ

สรุปขั้นตอนการวิจัย

แผนภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 อย่างครบถ้วนแล้ว จึงขอนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณจากกลุ่มเป้าหมายซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัยทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน โดยใช้แบบสอบถาม นอกจากนี้ได้มีการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้บริหารระดับคณะที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณ และประธานหลักสูตร ผลการดำเนินงานมีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการสำรวจข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะ/หน่วยงานช่วยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งแบบเอกสารและแบบออนไลน์ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 265 คน จากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 345 คน คิดเป็นร้อยละ 76.81 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณสรุปได้ดังตารางที่ 4.1-4.3

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=265)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	113	42.64
หญิง	152	57.36
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0.00
21-30 ปี	40	15.09
31-40 ปี	115	43.40
41-50 ปี	85	32.08
51-60 ปี	23	8.68
61 ปี ขึ้นไป	2	0.75
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	2.26
ปริญญาตรี	95	35.85
ปริญญาโท	115	43.40
ปริญญาเอก	49	18.49
4. ประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา		
1-5 ปี	34	12.83
6-10 ปี	96	36.22
11-15 ปี	81	30.57
16-20 ปี	32	12.08
21 ปี ขึ้นไป	22	8.30
5. ตำแหน่ง		
รองอธิการบดี	4	1.51
คณบดี/ผู้อำนวยการสำนัก สถาบัน ศูนย์	11	4.15
รองคณบดี/รองผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณ	19	7.17
ประธานหลักสูตร	31	11.70
อาจารย์	75	28.30
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณและพัสดุ	34	12.83
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ	91	34.34
6. หน่วยงานที่สังกัด		
คณะครุศาสตร์	35	13.22
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	33	12.45

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	40	15.09
คณะวิทยาการจัดการ	36	13.58
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	24	9.06
คณะสาธารณสุขศาสตร์	15	5.66
บัณฑิตวิทยาลัย	5	1.89
สำนักงานอธิการบดี	36	13.58
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน	9	3.40
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	3	1.13
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	10	3.77
สำนักคอมพิวเตอร์	7	2.64
สถาบันวิจัยและพัฒนา	4	1.51
สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินฯ	5	1.89
สถาบันภาษา	3	1.13

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 43.40) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 43.40) มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 36.22) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ร้อยละ 34.34) และบุคลากรของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตอบแบบสอบถามมากที่สุด (ร้อยละ 15.09)

ตารางที่ 4.2 ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏนครราชสีมาในระยะที่ผ่านมา

(n=265)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
1. การประมาณการรายรับงบประมาณ	3.59	0.76	มาก	2.78	0.78	ปานกลาง
1.1 การประมาณการรายรับค่าบำรุงการศึกษาโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัย	3.67	0.73	มาก	2.67	0.77	ปานกลาง
1.2 การคิดอัตราการออกกลางคืนในอัตราเท่ากัน ทุกคณะ	3.52	0.73	มาก	2.81	0.75	ปานกลาง
1.3 การจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับ	3.57	0.76	มาก	2.83	0.79	ปานกลาง
1.4 การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 100 ของวงเงินที่ได้รับ	3.59	0.83	มาก	2.79	0.81	ปานกลาง
2. แนวทางการจัดสรรงบประมาณ	3.68	0.78	มาก	2.81	0.83	ปานกลาง
2.1 การจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์	3.65	0.79	มาก	2.85	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
2.2 การจัดสรรงบประมาณตามรายการค่าใช้จ่าย (Line-Item Budget)	3.56	0.8	มาก	2.81	0.78	ปานกลาง
2.3 การจัดสรรงบประมาณถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.72	0.76	มาก	2.78	0.9	ปานกลาง
2.4 การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานอย่างถูกต้องเหมาะสม	3.7	0.79	มาก	2.82	0.84	ปานกลาง
2.5 การกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการบริหารงบประมาณ	3.71	0.8	มาก	2.78	0.87	ปานกลาง
2.6 การจัดกลุ่มรายจ่ายเป็น 4 แผนรายจ่าย 1) รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ 2) รายจ่ายตามภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน 3) รายจ่ายจุดเน้นตามแผนยุทธศาสตร์ 4) รายจ่ายตามรายการค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน	3.74	0.75	มาก	2.8	0.85	ปานกลาง
3. เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ						
3.1 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ	3.63	0.86	มาก	2.81	0.90	ปานกลาง
3.1.1 การนำผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมาของหน่วยงาน มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ	3.68	0.84	มาก	2.84	0.89	ปานกลาง
3.1.2 การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ปีที่ผ่านมาของหน่วยงาน มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ	3.57	0.87	มาก	2.78	0.91	ปานกลาง
3.2 แผนงานบุคลากรภาครัฐ	3.60	0.80	มาก	2.79	0.96	ปานกลาง
3.2.1 การจัดสรรงบประมาณบุคลากร (เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน พนักงานราชการ เงินอุดหนุน ค่าตอบแทนที่จ่ายควบกับเงินเดือน) ตามจ่ายจริง	3.6	0.82	มาก	2.72	0.95	ปานกลาง
3.2.2 การจัดสรรงบประมาณบุคลากรเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ทั้งเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน	3.52	0.8	มาก	2.77	0.98	ปานกลาง
3.2.3 การจัดสรรสวัสดิการเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ทั้งเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน	3.6	0.8	มาก	2.83	0.95	ปานกลาง
3.2.4 งบประมาณด้านบุคลากรแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางการเงิน ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร	3.69	0.78	มาก	2.84	0.94	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
3.3 แผนงานภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน	3.52	0.77	มาก	2.69	0.72	ปานกลาง
3.3.1 การจัดสรรงบประมาณบริหารสำนักงานตามลักษณะงาน โดยพิจารณาจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ในปีที่ผ่านมา	3.58	0.77	มาก	2.56	0.64	ปานกลาง
3.3.2 การจัดสรรงบผูกพันตามสัญญาที่ผูกพัน	3.52	0.76	มาก	2.62	0.6	ปานกลาง
3.3.3 การจัดสรรงบรายจ่ายอื่นๆ ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายในปีที่ผ่านมา	3.66	0.75	มาก	2.72	0.78	ปานกลาง
3.3.4 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของคณะ (งบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา และงบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน) จากเงินแผ่นดิน ตามกลุ่มสาขาที่ได้รับงบมา	3.6	0.73	มาก	2.66	0.67	ปานกลาง
3.3.5 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของคณะ (งบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา และงบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน) จากเงินรายได้ 12% ของงบแต่ละกลุ่มสาขา	3.54	0.75	มาก	2.6	0.77	ปานกลาง
3.3.6 การจัดสรรงบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาให้แต่ละคณะตามจำนวนนักศึกษาในอัตรา 600 บาท/คน/ปี	3.48	0.77	ปานกลาง	2.64	0.78	ปานกลาง
3.3.7 การจัดสรรงบค่าวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน ให้แต่ละคณะตามจำนวนนักศึกษาที่เรียนและรายวิชาที่รับผิดชอบ	3.52	0.74	มาก	2.6	0.57	ปานกลาง
3.3.8 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับ	3.55	0.76	มาก	2.72	0.52	ปานกลาง
3.3.9 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับ	3.52	0.76	มาก	3.49	0.75	ปานกลาง
3.3.10 การจัดสรรงบครุภัณฑ์ประกอบอาคารเรียน/ครุภัณฑ์การศึกษา/ปรับปรุงห้องเรียน ตามความจำเป็น	3.49	0.75	ปานกลาง	2.68	0.79	ปานกลาง
3.3.11 การจัดสรรงบค่าธรรมเนียมพิเศษจัดสรรให้โปรแกรมวิชาที่มีการจัดเก็บ	3.49	0.78	ปานกลาง	2.63	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
ร้อยละ 100 ของประมาณการรายรับ						
3.3.12 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงานตามภารกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.43	0.84	ปานกลาง	2.45	0.88	น้อย
3.3.13 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ	3.37	0.8	ปานกลาง	2.61	0.8	ปานกลาง
3.4 แผนงานยุทธศาสตร์	3.39	0.74	ปานกลาง	2.77	0.75	ปานกลาง
3.4.1 การจัดสรรงบประมาณเสริมศักยภาพการแข่งขันของนักศึกษาที่จัดสรรให้ทุกคณะ ในวงเงินรวม 3,000,000 บาท	3.64	0.77	มาก	2.77	0.81	ปานกลาง
3.4.2 การจัดสรรงบประมาณส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนา/พัฒนาบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน ในวงเงินรวม 5,000,000 บาท	3.58	0.78	มาก	2.79	0.81	ปานกลาง
3.4.3 การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ในสัดส่วน(ร้อยละ) ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	3.53	0.69	มาก	2.7	0.62	ปานกลาง
3.4.4 การจัดสรรงบประมาณยุทธศาสตร์ให้กับคณะ/หน่วยงาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการของหน่วยงาน	3.6	0.75	มาก	2.78	0.75	ปานกลาง
3.4.5 งบประมาณยุทธศาสตร์ที่จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานต่างๆ มีความเหมาะสม เพียงพอสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด	2.59	0.71	ปานกลาง	2.81	0.78	ปานกลาง
3.5 รายจ่ายฉุกเฉิน	3.39	0.72	ปานกลาง	2.66	0.73	ปานกลาง
3.5.1 การจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ	3.42	0.72	ปานกลาง	2.68	0.68	ปานกลาง
3.5.2 งบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง	3.37	0.75	ปานกลาง	2.69	0.68	ปานกลาง
3.5.3 การใช้จ่ายงบฉุกเฉินมีความถูกต้องตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ	3.38	0.69	ปานกลาง	2.61	0.82	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.50	0.78	ปานกลาง	2.74	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านการประมาณการรายรับงบประมาณ ว่า ประเด็นการประมาณการรายรับค่าบำรุงการศึกษาโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัย มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่ประเด็นการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ร้อยละ 80

ของประมาณการรายรับมีระดับปัญหามากที่สุด ด้านแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ระดับปฏิบัติ สูงที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.72$ S.D.=.76) และระดับปัญหามากที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์

ด้านเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณในด้านการ นำผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมาของหน่วยงานมาประกอบการพิจารณา มีระดับการปฏิบัติสูงที่สุดในด้านแผนงานบุคลากรภาครัฐ งบประมาณด้านบุคลากรแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางการเงินที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรมีระดับการปฏิบัติการสูงที่สุด และจากข้อมูลด้านเดียวกัน พบว่ามีระดับปัญหาสูงที่สุดเช่นกัน มิติของแผนงานภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน การจัดสรรงบ การจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับมีระดับปฏิบัติ สูงที่สุด และการจัดสรรงบรายจ่ายอื่นๆ ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน และผลการเบิกจ่ายในปีที่ผ่านมา มีระดับปัญหาสูงที่สุด

มิติแผนงานยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบเสริมศักยภาพการแข่งขันของนักศึกษาที่จัดสรร ให้ทุกคณะในวงเงินรวม 3,000,000 บาท มีระดับปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนงบบุคลากรที่จัดสรรให้กับ คณะ/หน่วยงานต่างๆ มีความเหมาะสม เพียงพอ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด มีระดับปัญหาสูงที่สุด และมิติรายจ่ายฉุกเฉิน มีระดับปฏิบัติสูงที่สุด คือ การจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ และระดับ ปัญหาสูงสุดคือ งบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

ตารางที่ 4.3 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ
1. การจัดสรรงบประมาณซ่อมบำรุงครุภัณฑ์และ ซ่อมแซมอาคารไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะการซ่อมบำรุงเครื่องมือวิทยาศาสตร์	1. ควรจัดสรรงบประมาณรายการดังกล่าวเพิ่มขึ้น 2. ควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายฉุกเฉิน เพื่อซ่อมแซมอาคารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น ฟ้า เพดานรั่ว ทำให้เครื่องมือวิทยาศาสตร์เกิดความ เสี่ยงที่จะชำรุดเสียหาย 3. ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่ารายการใด หน่วยงานต้องซ่อมแซมเอง และรายการใด ส่วนกลางต้องซ่อมแซมให้
2. การจัดสรรงบประมาณรายการค่า สาธารณูปโภคเยอะเกินความจำเป็น	ควรปรับลดงบประมาณรายการนี้ลง แล้วนำไป เพิ่มในรายการค่าวัสดุสำนักงานเนื่องจากไม่ เพียงพอสำหรับใช้ในการบริหารสำนักงานตลอด ทั้งปีงบประมาณ
3. การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินรายการค่า วัสดุการศึกษาอย่างเดียว ไม่เหมาะสมและไม่ สอดคล้องกับสภาพความต้องการ	ควรให้บทบาทคณะในการบริหารจัดการ งบประมาณมากขึ้น เช่น จัดสรรเงินเป็นก้อน เพื่อให้คณะ/หลักสูตรซึ่งเข้าใจบริบทในการทำงาน มากกว่าได้พัฒนาโครงการ/กิจกรรมเอง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ
4. งบประมาณที่เสนอขอในงบประมาณแผ่นดินส่วนใหญ่ได้รับเป็นหมวดงบลงทุน ส่วนโครงการ/กิจกรรมเชิงพัฒนาไม่ได้รับจัดสรร และเงินรายได้ได้รับจัดสรรเฉพาะค่าใช้จ่ายตามพันธกิจพื้นฐาน	ควรมีการจัดสรรงบประมาณในเชิงพัฒนาให้หน่วยงาน
5. การจัดสรรงบวิจัยจำกัดอยู่ที่คนกลุ่มเดิม ไม่กระจายให้ทุกคน	ควรเพิ่มงบวิจัยให้กับทุกคน
6. บางหน่วยงานไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการทุกด้าน	หน่วยงานภายใต้การกำกับของมหาวิทยาลัยทุกหน่วยงานควรได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจและแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย
7. ระหว่างปีงบประมาณมีความเปลี่ยนแปลงหลายด้านอย่างรวดเร็ว	ควรอนุญาตให้มีการปรับเปลี่ยนโครงการ/กิจกรรมและโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 น้อยเกินไป ควรปรับเพิ่มเป็น ร้อยละ 5 ควรมีการพัฒนา ระบบ MIS ให้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในประเด็นสำคัญได้แก่ การจัดสรรงบซ่อมบำรุงครุภัณฑ์และซ่อมแซมอาคารให้มีความเพียงพอ และระบุให้ชัดเจนว่ารายการใดจะใช้จากคณะ รายการใดใช้กับส่วนกลาง มหาวิทยาลัย ควรปรับลดงบประมาณรายการค่าสาธารณูปโภคของหน่วยงาน ควรให้บทบาทคณะในการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้น เช่น จัดสรรเป็นวงเงินรวมในลักษณะเงินอุดหนุน เพื่อให้คณะ/หลักสูตรซึ่งเข้าใจบริบทในการทำงานมากกว่าได้พัฒนาโครงการ/กิจกรรมเอง ควรมีการจัดสรรงบประมาณในเชิงพัฒนาให้หน่วยงานมากขึ้น ควรเพิ่มงบวิจัยให้กับทุกคน หน่วยงานภายใต้การกำกับของมหาวิทยาลัยทุกหน่วยงานควรได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจและแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย และควรมีการพัฒนา ระบบ MIS ให้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง

2) การจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม

คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมรัตนเพียร อาคาร 9 ชั้น 2 เป็นกลุ่มรองคณบดีด้านแผนและงบประมาณและผู้เกี่ยวข้อง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 18 คน

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมวิชาการ

และงานทะเบียน อาคาร 9 ชั้น 5 เป็นกลุ่มประธานหลักสูตรและผู้แทนจากหน่วยงานสนับสนุน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 10 คน ผลจากการสนทนากลุ่มสรุปได้ ดังนี้ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ
ของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนา	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ
1. การประมาณการรายรับงบประมาณ	<p>1. การประมาณการรายรับงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยที่มีการคิดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนร้อยละ 10 เท่ากันทุกคณะอาจไม่สะท้อนสภาพความเป็นจริงของบางคณะ เช่น คณะครุศาสตร์ที่มีอัตราการออกกลางคันต่ำมาก จึงไม่เป็นธรรมต่อคณะ</p> <p>2. กรณีรายรับจริงต่ำกว่าที่ประมาณการไว้คณะ/หน่วยงานอาจไม่มีเงินคืนให้มหาวิทยาลัย</p> <p>3. กรณีรายรับจริงสูงกว่าที่ประมาณการไว้ อาจทำให้เสียโอกาสในการนำเงินไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์</p>	<p>1. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำข้อมูลสถิติการออกกลางคันของนักศึกษาแต่ละคณะย้อนหลัง 3 ปี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับของแต่ละคณะ/หลักสูตร</p> <p>2. ควรมีการแจ้งผลการจัดเก็บรายได้ให้คณะ/หน่วยงานทราบเป็นระยะๆ</p> <p>3. ควรค้นหาสาเหตุที่ทำให้รายรับจริงสูงกว่าที่ประมาณการไว้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้น</p> <p>4. กรณีที่ในปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยมีการปรับลดค่าบำรุงการศึกษาให้กับนักศึกษา ร้อยละ 10 ควรมีการปรับลดก่อนที่จะจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดการขอคืนงบประมาณ</p>
2. แนวทางการจัดสรรงบประมาณ	<p>การจัดสรรงบประมาณแบบแสดงรายการที่มีการกำหนดรายการค่าใช้จ่าย แหล่งงบประมาณ และวงเงินงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้คณะ/หน่วยงาน ไม่มีอิสระ ในการบริหารงบประมาณ หรือ ดำเนินโครงการพัฒนาตามบริบทของหน่วยงาน</p>	<p>ควรพิจารณาแนวทางการจัดสรรงบประมาณแบบอุดหนุน (block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถไปบริหารจัดการตามบริบทและนโยบายการพัฒนา โดยมหาวิทยาลัยอาจกำหนดกรอบแนวทางและสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย</p>
3. เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ	<p>1. บางคณะมีการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางคณะให้กับหลักสูตร แต่ไม่มีการชี้แจงว่าใช้เกณฑ์ใดในการจัดสรร และงบประมาณไม่เพียงพอ เช่น กรณีนำนักศึกษาไปแข่งกีฬาต้องมีการเก็บค่าใช้จ่ายจากนักศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากงบประมาณเพียงพอแค่ค่ารถในการเดินทางเท่านั้น</p>	<p>ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับคณะ/หลักสูตรเพิ่มขึ้น และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรที่เหมาะสม</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ
	<p>2. บางคณะ เช่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะสาธารณสุขศาสตร์ งบที่ได้รับ การจัดสรรส่วนใหญ่เป็นเงินแผ่นดิน ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการใช้จ่าย งบประมาณ โดยเฉพาะค่าวัสดุการศึกษา ไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา คุณลักษณะนักศึกษาได้ และงบพัฒนา คุณลักษณะนักศึกษาที่ได้รับการจัดสรร จากเงินรายได้น้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อ การดำเนินงาน</p>	<p>ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งเงินแผ่นดินและเงินรายได้ในสัดส่วนที่เหมาะสมให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการได้คล่องตัวมากขึ้น</p>
	<p>3. บางคณะไม่มีการจัดสรรงบพัฒนาบุคลากรให้กับหลักสูตรโดยตรง แต่ใช้วิธีการให้หลักสูตรเขียนโครงการเพื่อเสนอขอทำให้บางหลักสูตรไม่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ เนื่องจากงบประมาณหมดก่อน และคนที่ได้รับการพัฒนาเป็นกลุ่ม เดิมๆไม่เกิดการกระจายอย่างเหมาะสม</p>	<p>คณะควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมบุคลากรทุกคน</p>
	<p>4. หลักสูตรไม่ค่อยมีส่วนร่วมรับรู้รายได้- รายจ่ายจากโครงการพัฒนา/โครงการ บริการวิชาการที่คณะได้รับการจัดสรร งบประมาณจากทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย</p>	<p>คณะควรมีคณะกรรมการบริการ วิชาการระดับคณะเพื่อทำหน้าที่ บริหารจัดการงานตามภารกิจ/ โครงการบริการวิชาการของคณะเอง</p>
	<p>5. การจัดสรรงบการจัดการความรู้ (KM) ในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ที่นำไปฝากไว้กับบางหน่วยงานตามแต่วารองอธิการ หรือผู้ช่วยอธิการคนใดเป็นผู้รับผิดชอบ ภารกิจ KM ทำให้ดูเหมือนว่าหน่วยงาน ที่รับฝากงบดังกล่าวได้งบเยอะ แต่แท้จริง แล้ว ไม่ใช่ นอกจากนี้ในการเบิกจ่าย งบประมาณหลังจัดกิจกรรมแล้ว หน่วย รับฝาก ซึ่งเป็นผู้เบิกจ่ายแต่ไม่รู้ รายละเอียดกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการ จะรู้สึกไม่สบายใจเนื่องจาก บางรายการดูไม่สมเหตุผล เสี่ยงต่อการ ถูกตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งหน่วยรับฝาก และเบิกจ่ายไม่สามารถชี้แจงได้</p>	<p>ควรรหาแนวทางการจัดสรรงบการจัดการความรู้ (KM) ที่เหมาะสม สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ
4. ประเด็นอื่นๆ	หน่วยงานไม่ทราบว่าในแต่ละปีจะได้รับ การจัดสรรงบประมาณจำนวนเท่าไร และที่ผ่านมามีส่วนใหญ่นำไปใช้จ่ายตามพันธกิจพื้นฐาน จึงไม่สามารถวางแผนงานเพื่อพัฒนาองค์กรได้	<p>ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาองค์กรสำหรับหน่วยงานสนับสนุนด้วย</p> <p>ควรมีกองทุนส่วนกลางสำหรับพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น</p> <p>มหาวิทยาลัยควรมีการสร้างสระว่ายน้ำ หรือสนามกีฬาเอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเช่าสนาม และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางไปเรียนนอกสถานที่ของนักศึกษา</p>

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คณะผู้วิจัยได้ศึกษากฎหมายและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีกฎหมายหลายฉบับ และแนวปฏิบัติที่ส่งผลต่อการจัดทำงานงบประมาณของมหาวิทยาลัย รายละเอียด ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562

สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบัน อุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพขั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา อาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใด สถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง

มาตรา 45 การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อ สำนักงบประมาณโดยตรงและให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลัง บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(2) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่ งบลงทุนตาม (3) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนัก งบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณีให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหาร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาส ทางการศึกษา

(3) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศ ของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม

(4) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การจัดสรรงบประมาณตาม (3) ต้องทำข้อตกลง การพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรม กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

มาตรา 46 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุน เป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา 24 วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสภานโยบาย

มาตรา 49 เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา 50 ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมาย ว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลัก ของสถาบันอุดมศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

2. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 28 ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้น ต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา 26 ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่องหนผู้พันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

มาตรา 27 การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา 28 การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครองศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณโดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 29 การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 30 การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา 25 และมาตรา 28 ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ตามที่เห็นสมควร

3. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

ข้อ 14 สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรในวงเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรในกรณีที่เป็นงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือ งบประมาณรายจ่ายที่โอนมาจากหน่วยรับงบประมาณอื่นตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด สำนักงบประมาณอาจกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรก็ได้

ข้อ 19 สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรสำหรับงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ให้กรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการเบิกหักผลส่งชดใช้ เงินคงคลัง โดยกรมบัญชีกลางไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

ข้อ 20 สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ให้หน่วยรับงบประมาณโดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

ข้อ 21 เมื่อได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณแล้ว สำหรับกรณีที่ต้องดำเนินการ หรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาค ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยัง สำนักงานในส่วนภูมิภาคภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

1) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิด โดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง นโยบายรัฐบาล ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

2) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ให้หน่วยรับงบประมาณนำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป็นกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนแผนงาน ผลผลิต/โครงการ

3) การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายให้พิจารณาลำดับความสำคัญของภารกิจตามความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นรายจ่ายที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน ความพร้อมของพื้นที่ โดยหากต้องมีการดำเนินการตามกฎหมาย เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับผังเมือง ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น หน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการให้ครบถ้วนก่อนยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย พร้อมจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โครงการ รวมทั้งนำผลการใช้จ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมา และความสามารถ

ใช้จ่ายและก่อหนี้ผูกพันภายในปีงบประมาณมาใช้ประกอบการพิจารณาขอตั้งงบประมาณรายจ่ายด้วย

4) ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และความต้องการของประชาชน ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ ภาค เมือง กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยรับงบประมาณ ต้องคำนึงถึงการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โครงการ/กิจกรรมต้องไม่ซ้ำซ้อน และจะต้องไม่เป็นภารกิจที่ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว

5) ให้คำนึงถึงความเสมอภาคมิติหญิงชาย โดยพิจารณาถึงความจำเป็น และผลประโยชน์ ที่แตกต่างกันของกลุ่มที่เป็นหญิง ชาย ผู้สูงอายุ และกลุ่มคนต่างๆ ผู้มีส่วนได้เสีย และการกระจายทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียมตอบสนองความต้องการของทุกคนในสังคม

6) ให้สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมตามบัญชีนวัตกรรมไทย โดยขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดหาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ในอัตราส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความต้องการใช้งานทั้งหมดของหน่วยรับงบประมาณ

7) ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัด ให้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของหน่วยรับงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และโครงสร้างแผนงาน ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

8) ให้แสดงวัตถุประสงค์ ความจำเป็น ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) รายงานเกี่ยวกับสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด

9) หน่วยรับงบประมาณที่สามารถนำเงินนอกงบประมาณมาใช้จ่ายได้ให้พิจารณำเงินนอกงบประมาณที่มีอยู่นั้นมาสมทบตามความเหมาะสม โดยถือเป็นหลักการว่าเงินนอกงบประมาณนั้นเป็นเงินที่จำเป็นต้องนำมาใช้ดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน เช่นเดียวกับเงินงบประมาณ

10) งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐให้ขอตั้งเท่าที่จำเป็นตามภารกิจ และเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ต้องการลดขนาดกำลังคน

11) การขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามภารกิจที่ต้องดำเนินการในพื้นที่ ให้พิจารณาเหตุผลความจำเป็น โดยคำนึงถึงหลักความเป็นธรรม และให้มีการกระจายงบประมาณอย่างเหมาะสม พร้อมระบุพื้นที่ดำเนินงานและค่าพิกัดตั้งแต่การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

4. การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสถาบันอุดมศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนด (ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี)

การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสถาบันอุดมศึกษามีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1) จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
- 2) รายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ
- 3) รายงานการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณ

และรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการสำคัญ

- 4) บันทึกข้อมูลในระบบ e-Budgeting
- 5) จัดเตรียมข้อมูลและเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณต่อฝ่ายบริหารสถานิติ

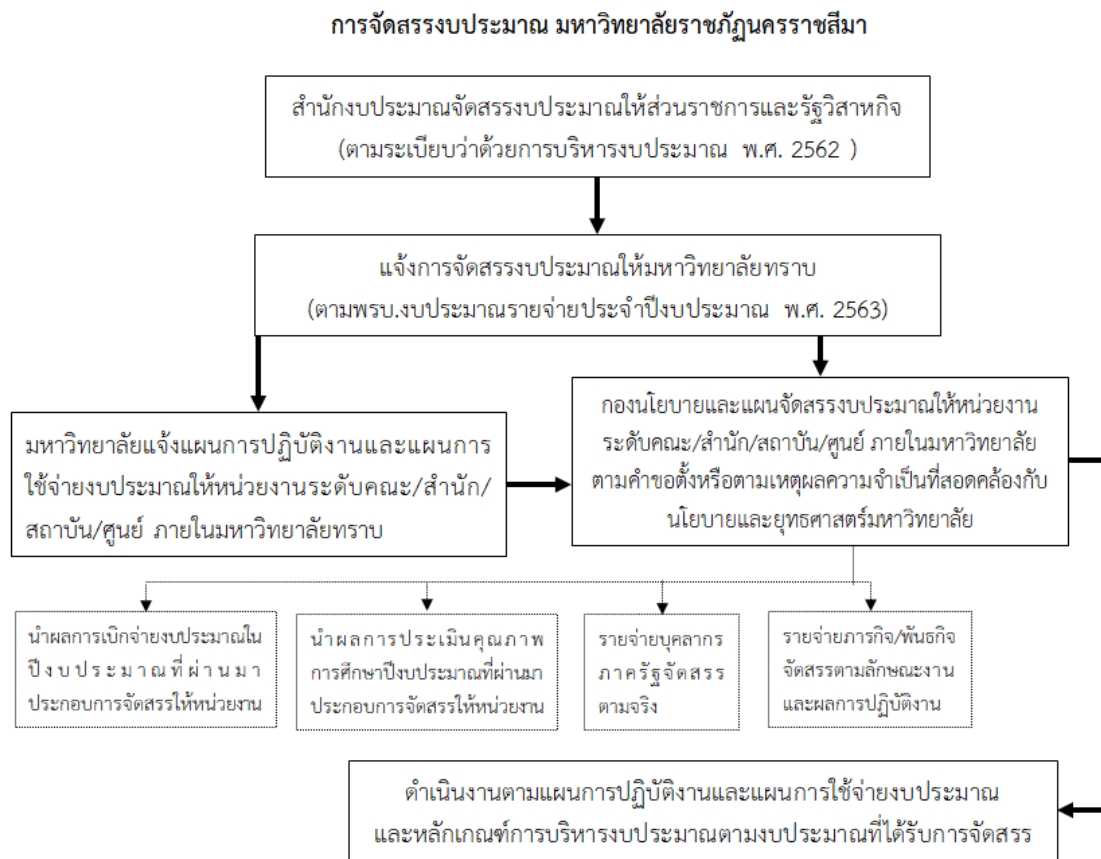
บัญญัติ

- 6) จัดทำเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

จากแนวทางการจัดสรรงบประมาณและหลักเกณฑ์การขอตั้งงบประมาณของหน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาได้รับการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์ในพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 การจัดสรรงบประมาณตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า ได้รับการจัดสรรงบประมาณ รวม 166,434,600 บาท โดยจำแนกเป็น

- 1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 134,383,800 บาท
- 2) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม 29,766,800 บาท
- 3) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา 2,284,000 บาท

ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาแสดงดังแผนภาพที่ 4.1

แผนภาพที่ 4.1 ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- 1) สรุปข้อมูลองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ
คณะผู้วิจัยได้นำผลจากการสำรวจข้อมูล การสนทนากลุ่ม และการศึกษาบริบท
และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยไปประมวลผลร่วมกับแนวคิดทฤษฎี
เพื่อกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สรุปข้อมูลองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ

รายการ	ผลจากการสอบถาม	ผลจากการสนทนากลุ่ม	ผลจากการศึกษาบริบท	แนวทางการพัฒนา
1. การประมาณการรายรับงบประมาณ	การประมาณการงบประมาณจากทุกหน่วยงานที่มีรายรับโดยการมีส่วนร่วมและกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการประมาณการที่ต่างกันในแต่ละบริบทของหน่วยงาน โดยนำสถิติข้อมูลในอดีตมาประกอบการประมาณการงบประมาณ และต้องกำหนดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการไม่สามารถจัดเก็บรายรับจริงได้	<ol style="list-style-type: none"> มหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำข้อมูลสถิติการออกกลางคันของนักศึกษาแต่ละคณะย้อนหลัง 3 ปี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับของแต่ละคณะ/หลักสูตร ควรมีการแจ้งผลการจัดเก็บรายได้ให้คณะ/หน่วยงานทราบเป็นระยะๆ ควรค้นหาสาเหตุที่ทำให้รายรับจริงสูงกว่าที่ประมาณการไว้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้น กรณีในปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยมีการลดหย่อนค่าบำรุงการศึกษาให้กับนักศึกษา ร้อยละ 10 ควรมีการปรับลดก่อนที่จะจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดการขอคืนงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> ประมาณการรายรับเงินรายได้ให้พิจารณาภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน ใช้ข้อมูลสถิติการจัดเก็บเงินรายได้ในอดีตมาเป็นฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาประมาณการรายรับจากเงินรายได้ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการประมาณการรายรับ งบประมาณที่ประมาณการรายรับเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานอย่างสมดุล และมีผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมหน่วยงานระดับคณะให้สามารถจัดหารายได้ของหน่วยงาน หน่วยงานระดับคณะมีส่วนร่วมในการประมาณการรายรับ ทบทวน ประเมินผลการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณในอดีต ส่งเสริมความรู้ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการประมาณการรายรับ พัฒนาหลักเกณฑ์การประมาณการรายรับงบประมาณให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน กระตุ้นให้หลักสูตรพัฒนาศักยภาพการรับนักศึกษาให้เป็นไปตามแผนรับในแต่ละปี พัฒนาระบบฐานข้อมูลนักศึกษาและข้อมูลการจัดเก็บรายได้ให้สามารถใช้ประกอบการประมาณการรายรับได้อย่างแม่นยำมากขึ้น สร้างพันธมิตรเครือข่ายกับโรงเรียนมัธยมและหน่วยงานที่เป็นแหล่งงบประมาณ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

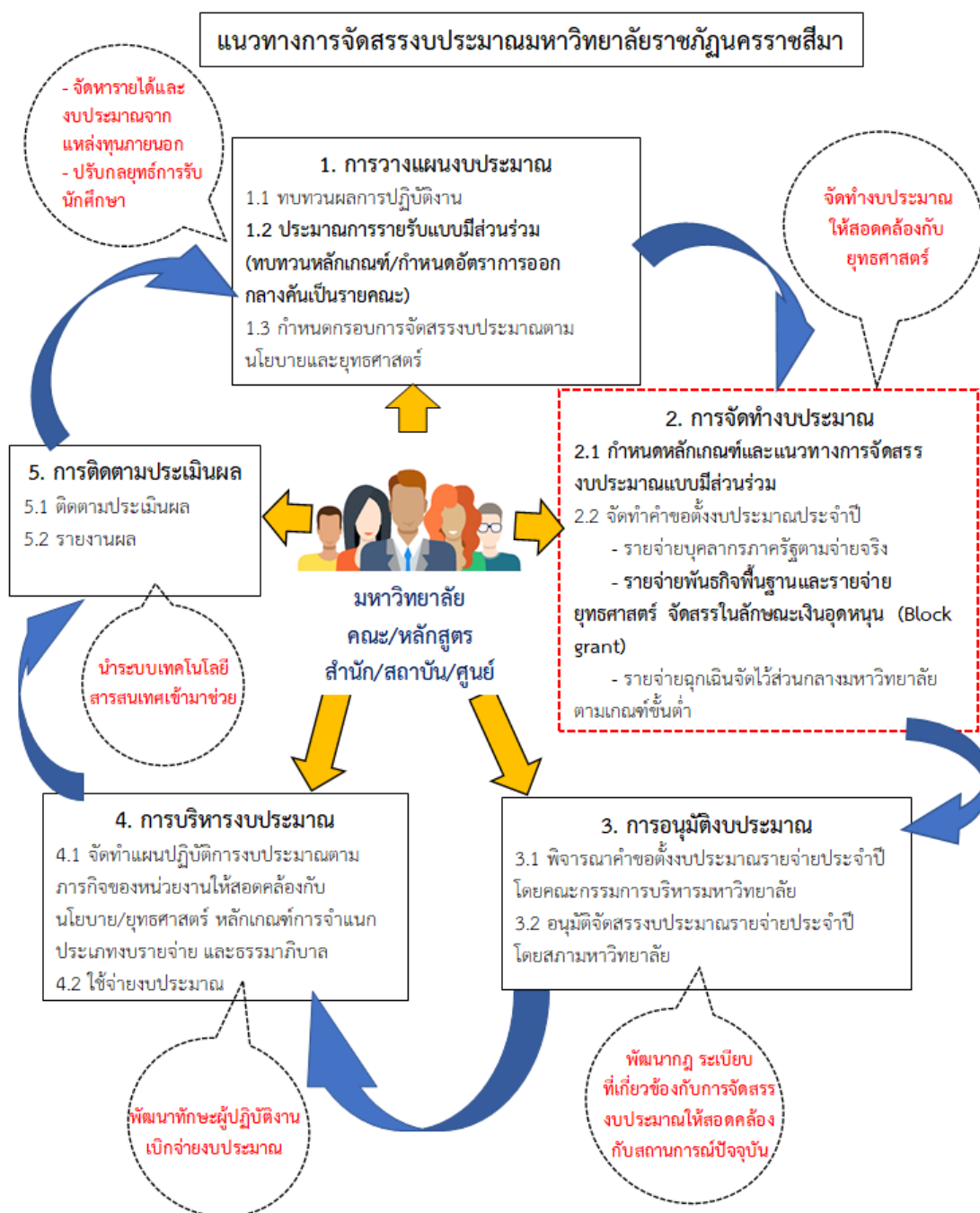
รายการ	ผลจากการสอบถาม	ผลจากการสนทนากลุ่ม	ผลจากการศึกษาบริบท	แนวทางการพัฒนา
2. แนวทางการจัดสรรงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ 2. ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย 3. เพียงพอต่อภารกิจของการทำงานในทุกแผนรายจ่าย 4. นำสถิติข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นแนวทางการพิจารณาด้วย 5. กระจายอำนาจสู่หน่วยงานระดับคณะเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบ 6. จัดทำแผนแบบ Block grant จัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์นโยบายของรัฐ 7. เพียงพอต่อพันธกิจของหน่วยงาน 8. นำผลการเบิกจ่ายและสถานะทางการเบิกจ่าย มาประกอบการพิจารณาจัดสรร 9. วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล 	<p>ควรพิจารณาแนวทางการจัดสรรงบประมาณแบบ block grant เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถไปบริหารจัดการตามบริบทและนโยบายการพัฒนา โดยมหาวิทยาลัยอาจกำหนดกรอบแนวทางและสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็น กรอบ แนว คิด โดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง นโยบายรัฐบาล ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ 2. นำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป็นกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนแผนงาน ผลผลิต/โครงการ 3. ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัด ให้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ 2. กำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย นโยบายการใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และแผนต่างๆที่เกี่ยวข้อง พร้อมนำสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ผลจากการสอบถาม	ผลจากการสนทนากลุ่ม	ผลจากการศึกษาบริบท	แนวทางการพัฒนา
			และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ	
3. เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ	<p>1. นำผลงานในอดีตของหน่วยงานมาประกอบการพิจารณา</p> <p>2. จัดการแผนเงินอุดหนุนให้หน่วยงานระดับคณะให้คณะจัดสรรต่อไปถึงระดับหลักสูตรโดยกำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด เพื่อกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ และแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้คณะหลักสูตรสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ได้ แต่ต้องคำนึงถึงเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด</p>	<p>1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับคณะ/หลักสูตรเพิ่มขึ้น และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรที่เหมาะสม</p> <p>2. ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งเงินแผ่นดินและเงินรายได้ในสัดส่วนที่เหมาะสมให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการได้คล่องตัวมากขึ้น</p> <p>3. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาองค์กรสำหรับหน่วยงานสนับสนุนด้วย</p> <p>4. มหาวิทยาลัยควรมีการสร้างสระว่ายน้ำ หรือสนามกีฬาเอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเช่าสนาม และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางไปเรียนนอกสถานที่ของนักศึกษา</p>	<p>1. พิจารณาลำดับความสำคัญของภารกิจตามความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นรายจ่ายที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน</p> <p>2. แสดงวัตถุประสงค์ ความจำเป็น ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<p>1. ส่งเสริมการจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมงานประจำ และงานยุทธศาสตร์</p> <p>2. พัฒนาเป้าหมายผลสัมฤทธิ์การดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณและค่าขอสู่วางงานทุกระดับเพื่อกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณในระดับยุทธศาสตร์</p> <p>3. ส่งเสริมการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้หน่วยงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานมีสิทธิ์ในการไปกระจายการจัดสรรให้หน่วยงานระดับหลักสูตร</p> <p>4. สร้างการมีส่วนร่วมการจัดสรรงบประมาณทุกระดับ</p> <p>5. จัดทำกองทุนการพัฒนามหาวิทยาลัยรายด้าน เช่น กองทุนพัฒนาบุคลากร กองทุนพัฒนาระบบของมหาวิทยาลัย</p> <p>6. นำผลงานในอดีตมาประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณ</p>

2) ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คณะผู้วิจัยได้นำผลจาก 1) มาสร้างเป็นแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาโดยพิจารณาให้ครบถ้วนตามกระบวนการของงบประมาณ นำเสนอในรูปแบบของแผนภาพที่เข้าใจได้ง่าย ดังแผนภาพที่ 4.2 ทั้งนี้ แนวทางการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี

แผนภาพที่ 4.2 แนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

จากแผนภาพที่ 4.2 แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม นำเสนอในลักษณะขององค์ประกอบหลัก ของกระบวนการงบประมาณที่มีลักษณะเป็นวงจรหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การจัดทำงบประมาณ 3) การอนุมัติงบประมาณ 4) การบริหารงบประมาณ และ 5) การติดตาม ประเมินผล โดยมีกลไกที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานคือ มหาวิทยาลัย คณะ/หลักสูตร สำนัก/สถาบัน/ ศูนย์ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับหน่วยงานย่อยระดับหลักสูตรที่เป็นหน่วยหารายได้หลักจากการ ผลิตบัณฑิต ภายใต้ระบบและกลไกดังกล่าวจะเสริมด้วยกลยุทธ์/แนวทางที่จะทำให้กระบวนการ งบประมาณแต่ละขั้นตอนไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการงบประมาณในขั้นที่ 2 คือการจัดทำ งบประมาณ ซึ่งได้นำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะการให้เป็นเงิน อุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถบริหารจัดการงบประมาณตามจุดเน้นได้อย่าง เหมาะสม รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ

1.1 ทบทวนผลการปฏิบัติงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในรอบปีที่ผ่านมา

1.2 ประเมินการรายรับโดยการมีส่วนร่วมของคณะ/หลักสูตร ทบทวนหลักเกณฑ์

การประมาณการรายรับให้มีความเหมาะสม กำหนดอัตราการออกกลางคืนเป็นรายคณะจากข้อมูล สถิติย้อนหลัง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถประมาณการรายรับได้อย่างแม่นยำ ใกล้เคียงกับความเป็นจริง มากที่สุด

1.3 กำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

1.4 ส่งเสริมให้คณะ/หน่วยงาน หลักสูตร จัดหารายได้และงบประมาณจากแหล่งทุน

ภายนอก

1.5 ปรับกลยุทธ์การรับนักศึกษาให้สามารถรับนักศึกษาตรงตามแผนทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ

2. การจัดทำงบประมาณ

2.1 กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณแบบมีส่วนร่วมโดยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้แทนจากคณะ/หน่วยงาน

2.2 จัดทำคำขอตั้งงบประมาณประจำปี

2.2.1 รายจ่ายบุคลากรภาครัฐจัดสรรให้กับหน่วยงานตามจ่ายจริง

2.2.2 รายจ่ายพันธกิจพื้นฐานและรายจ่ายยุทธศาสตร์ จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงาน ในลักษณะเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ หน่วยงาน หลักสูตร สามารถนำไปกำหนด โครงการ/กิจกรรมได้ตามจุดเน้นของหน่วยงาน ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย

2.2.3 รายจ่ายฉุกเฉินจัดไว้ส่วนกลางมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 3 ของ งบประมาณการรายรับเงินรายได้)

2.3 ควบคุมการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย

3. การอนุมัติงบประมาณ
 - 3.1 การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
 - 3.2 การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ
 - 3.3 การปรับปรุงพัฒนาภาวะเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรและการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
4. การบริหารงบประมาณ
 - 4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทงบรายจ่าย และหลักธรรมาภิบาล
 - 4.2 ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นไปตามแผน
 - 4.3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสร้างบุคลากรเพิ่มเติม
5. การติดตามประเมินผล
 - 5.1 กำกับ ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ
 - 5.2 รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหาร สภามหาวิทยาลัย สำนักงบประมาณ และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ
 - 5.3 พัฒนาหรือจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการการจัดสรรงบประมาณ ศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ และพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ด้านการประมาณการรายรับงบประมาณ ประเด็นการประมาณการรายรับค่าบำรุงการศึกษาโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่ประเด็นการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับมีระดับปัญหามากที่สุด ด้านแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ระดับปฏิบัติสูงสุดคือการจัดสรรงบประมาณถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระดับปัญหาสูงสุดคือการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์

ด้านเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณในด้านการนำผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมาของหน่วยงานมาประกอบการพิจารณามีระดับการปฏิบัติสูงสุดในด้านแผนงานบุคลากรภาครัฐ งบประมาณด้านบุคลากรแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางการเงินที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรมีระดับการปฏิบัติการสูงที่สุด และจากข้อมูลด้านเดียวกัน พบว่ามีระดับปัญหาสูงสุดเช่นกัน มิติของแผนงานภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน การจัดสรรงบ การจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับมีระดับปฏิบัติสูงสุด และการจัดสรรงบรายจ่ายอื่นๆ ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายในปีที่ผ่านมา มีระดับปัญหาสูงสุด

มิติแผนงานยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบเสริมศักยภาพการแข่งขันของนักศึกษาที่จัดสรรให้ทุกคณะในวงเงินรวม 3,000,000 บาท มีระดับปฏิบัติสูงสุด ส่วนงบบุคลากรที่จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานต่างๆ มีความเหมาะสม เพียงพอ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด มีระดับปัญหาสูงสุด และมีทรายจ่ายฉุกเฉิน มีระดับปฏิบัติสูงสุดคือการจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ และระดับปัญหาสูงสุดคืองบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

ข้อเสนอแนะ/ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ควรมีการจัดทำข้อมูลสถิติการออกกลางคันของนักศึกษาแต่ละคณะย้อนหลัง 3 ปี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับของแต่ละคณะ/หลักสูตร
2. ควรมีการแจ้งผลการจัดเก็บรายได้ให้คณะ/หน่วยงานทราบเป็นระยะๆ

3. ควรให้บทบาทคณะกรรมการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้น เช่น จัดสรรเป็นวงเงินรวม ในลักษณะเงินอุดหนุน (block grant) เพื่อให้คณะ/หลักสูตรซึ่งเข้าใจบริบทในการทำงานมากกว่าได้พัฒนา โครงการ/กิจกรรมเอง

4. ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งเงินแผ่นดินและเงินรายได้ในสัดส่วนที่เหมาะสม ให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการได้คล่องตัวมากขึ้น

5. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในเชิงพัฒนาให้หน่วยงานมากขึ้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การจัดสรรที่เหมาะสม

6. ควรจัดสรรงบวิจัยให้กับทุกคณะเพิ่มมากขึ้น

7. การจัดสรรงบซ่อมบำรุงครุภัณฑ์และซ่อมแซมอาคารให้มีความเพียงพอ และระบุให้ ชัดเจนว่ารายการใดจะใช้จากคณะ รายการใดใช้งบส่วนกลางมหาวิทยาลัย

8. ควรปรับลดงบประมาณรายการค่าสาธารณูปโภคของหน่วยงาน เช่น ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

9. ควรมีการพัฒนาระบบ MIS ให้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง

10. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาองค์กรสำหรับหน่วยงานสนับสนุนด้วย

2. ผลการศึกษาบริบทและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พบว่า ภายหลังจากที่ มหาวิทยาลัยได้มีการเปลี่ยนแปลงสังกัดจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีกฎหมายและแนวปฏิบัติที่ส่งผลต่อการจัดทำ งบประมาณของมหาวิทยาลัย ที่สำคัญ อาทิ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติ วิธีกรงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 การจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงบประมาณ พบว่ามีประเด็นสำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องนำไป ดำเนินการหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีหลักเกณฑ์ และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณ ดังนี้

1. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำงบประมาณ

2. จัดทำงบประมาณที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

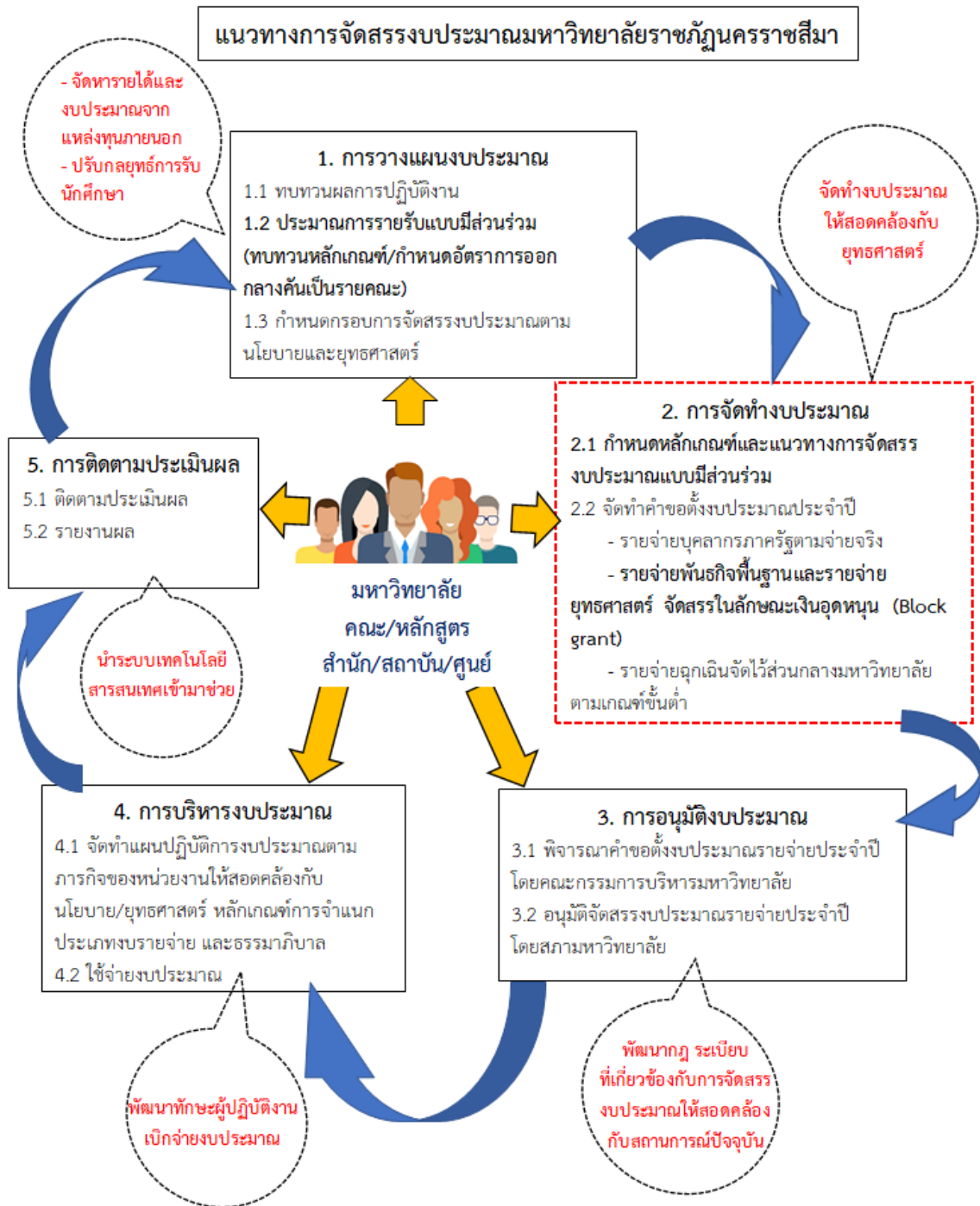
3. ลำดับความสำคัญ ความพร้อมในการดำเนินงาน และความจำเป็นเร่งด่วนของภารกิจ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด

4. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความเสมอภาคของคน ทุกกลุ่มในสังคม

5. ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัด ให้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงาน พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ระยะปานกลาง โดยแสดงสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณด้วย

3. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปรากฏดังแผนภาพ

ที่ 5.1 โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวผ่านการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ในระดับดี

แผนภาพที่ 5.1 แนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม นำเสนอในลักษณะขององค์ประกอบหลักของกระบวนการงบประมาณที่มีลักษณะเป็นวงจร

หลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การจัดทำงบประมาณ 3) การอนุมัติงบประมาณ 4) การบริหารงบประมาณ และ 5) การติดตามประเมินผล โดยมีกลไกที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน คือ มหาวิทยาลัย คณะ/หลักสูตร สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับหน่วยงานย่อยระดับหลักสูตรที่เป็นหน่วยหารายได้หลักจากการผลิตบัณฑิต ภายใต้ระบบและกลไกดังกล่าวจะเสริมด้วยกลยุทธ์/แนวทางที่จะทำให้กระบวนการงบประมาณแต่ละขั้นตอนไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการงบประมาณ ในขั้นที่ 2 คือการจัดทำงบประมาณ ซึ่งได้นำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ในลักษณะการให้เป็นเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถบริหารจัดการงบประมาณ ตามจุดเน้นได้อย่างเหมาะสม รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ

1.1 ทบทวนผลการปฏิบัติงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในรอบปีที่ผ่านมา

1.2 ประเมินการรายรับโดยการมีส่วนร่วมของคณะ/หลักสูตร ทบทวนหลักเกณฑ์

การประมาณการรายรับให้มีความเหมาะสม กำหนดอัตราการออกกลางคันเป็นรายคณะจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถประมาณการรายรับได้อย่างแม่นยำ ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1.3 กำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

1.4 ส่งเสริมให้คณะ/หน่วยงาน หลักสูตรจัดหารายได้และงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก

1.5 ปรับกลยุทธ์การรับนักศึกษาให้สามารถรับนักศึกษาตรงตามแผนทั้งด้านปริมาณ

และคุณภาพ

2. การจัดทำงบประมาณ

2.1 กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณแบบมีส่วนร่วมโดยมีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้แทนจากคณะ/หน่วยงาน

2.2 จัดทำคำขอตั้งงบประมาณประจำปี

2.2.1 รายงานบุคลากรภาครัฐจัดสรรให้กับหน่วยงานตามจ่ายจริง

2.2.2 รายงานพันธกิจพื้นฐานและรายงานยุทธศาสตร์ จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานในลักษณะเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ หน่วยงาน หลักสูตร สามารถนำไปกำหนดโครงการ/กิจกรรมได้ตามจุดเน้นของหน่วยงาน ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

2.2.3 รายงานฉุกเฉินจัดไว้ส่วนกลางมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินรายได้)

2.3 ควบคุมการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

3. การอนุมัติงบประมาณ

3.1 การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.2 การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

3.3 การปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรและการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

4. การบริหารงบประมาณ

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทงบรายจ่าย และหลักธรรมาภิบาล

4.2 ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นไปตามแผน

4.3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างบุคลากรเพิ่มเติม

5. การติดตามประเมินผล

5.1 กำกับ ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

5.2 รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหาร สภามหาวิทยาลัย สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ

5.3 พัฒนาหรือจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการรายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ด้านการประมาณการรายรับงบประมาณ ประเด็นการประมาณการรายรับค่าบำรุงการศึกษาโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่ประเด็นการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับมีระดับปัญหามากที่สุด ด้านแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ระดับปฏิบัติสูงสุดคือการจัดสรรงบประมาณถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระดับปัญหาสูงสุดคือการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์ รวมถึงมิติแผนงานยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบเสริมศักยภาพการแข่งขันของนักศึกษาที่จัดสรรให้ทุกคนในวงเงินรวม 3,000,000 บาท มีระดับปฏิบัติสูงสุด ส่วนงบบุคลากรที่จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานต่างๆ มีความเหมาะสม เพียงพอ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด มีระดับปัญหาสูงสุด และมีทรายจ่ายฉุกเฉิน มีระดับปฏิบัติสูงสุดคือการจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ และระดับปัญหาสูงสุดคือ งบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของไกล์รุ่ง เกตะวันดี (2558) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสรรงบประมาณกับการดำเนินงานตามระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรกับผลการดำเนินงานโดยรวมของมหาวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก แต่เมื่อพิจารณาในรายผลผลิต พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรกับผลการดำเนินงานรายผลผลิตมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของยงยุทธ ส่องรอบ (2551) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจังหวัดพังงา ที่พบว่าควรมีการจัดสรรเงินดำเนินการของสถานีนามัย งบส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในพื้นที่ให้แก่สถานีนามัยเพิ่มขึ้นและไม่ต้องผ่านโรงพยาบาลแม่ข่ายซึ่งจะทำให้เกิดความรวดเร็ว และสามารถใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการพัฒนาแนวทางทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ได้ออกมาเป็น

แผนภาพองค์ประกอบหลักของกระบวนการงบประมาณที่มีลักษณะเป็นวงจรหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การจัดทำงบประมาณ 3) การอนุมัติงบประมาณ 4) การบริหารงบประมาณ และ 5) การติดตามประเมินผล โดยมีกลไกที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน คือ มหาวิทยาลัย คณะ/หลักสูตร สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับหน่วยงานย่อยระดับหลักสูตรที่เป็นหน่วยหารายได้หลักจากการผลิตบัณฑิต ภายใต้ระบบและกลไกดังกล่าวจะเสริมด้วยกลยุทธ์/แนวทางที่จะทำให้กระบวนการงบประมาณแต่ละขั้นตอนไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการงบประมาณในขั้นที่ 2 คือการจัดทำงบประมาณ ซึ่งได้นำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะการให้เป็นเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถบริหารจัดการงบประมาณตามจุดเน้นได้อย่างเหมาะสม นั้นสอดคล้องกับกระบวนการงบประมาณของสภาสี่ สุโขทัย (2560) ที่นำเสนอในโครงการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมความรู้ด้านการงบประมาณสำหรับหน่วยงานภายนอก ระหว่างวันที่ 19-21 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่นำเสนอยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณอุดมศึกษาโดยแบ่งรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ รายจ่ายตามความจำเป็นพื้นฐาน ส่วนรายจ่ายเพื่อการพัฒนาตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาให้มีการเสนอโครงการพัฒนาเพื่อรับการจัดสรร ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยจะดำเนินการกับคณะ/หน่วยงานในลักษณะคล้ายกันก็จะสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานคิดโครงการพัฒนาตามจุดเน้นและบริบทของตนเอง และสามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรนำผลการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งคณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาความต้องการของคณะ/หน่วยงานและบริบทการจัดสรรงบประมาณของกระทรวงไปพิจารณานำไปทดลองใช้จริงในปีงบประมาณถัดไป

1.2 คณะและมหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนากระบวนการจัดสรรงบประมาณที่มีความละเอียดและเหมาะสมสอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาของหน่วยงาน และสามารถระบุรายละเอียดได้ถึงระดับหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการกำกับติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย

1.3 มหาวิทยาลัย และคณะ/หน่วยงานควรปรับกลยุทธ์ในการแสวงงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก รวมถึงการบริหารจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้เกิดรายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 มหาวิทยาลัยและคณะ/หน่วยงานควรพัฒนาหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยให้มีความเหมาะสมใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของมหาวิทยาลัยและคณะ/หน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มลดลง ซึ่งส่งผลให้เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยลดลง

2.3 มหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาและเริ่มดำเนินการกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นรายด้าน เช่น กองทุนพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2562). เอกสารคำขอตั้งงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2557). คู่มือประมาณการรายรับเงินรายได้ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2557. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไกล่รุ่ง เกตewanดี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสรรงบประมาณกับการดำเนินงาน
ตามระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและแนวทางการจัดสรร
งบประมาณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เกียรติคุณ เรื่องสุวรรณ. (2553). ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณเงินรายได้
ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรีมหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไกรยุทธ์ ชีรตยาศินันท์. (2532). งบประมาณ. กรุงเทพฯ: เนชั่น.
- เขตต์ เลิศวิวัฒน์พงษ์ และคณะ. (2560). การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณ
เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบของประเทศไทย. เวริเดียน 10(3), 2034 - 2323.
- จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์. (2552). การวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรมและการจัดทำ
งบประมาณ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐภรณ์ จรรยางาม. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการบริหารงบประมาณกับ
ความสำเร็จขององค์การของธุรกิจส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนกร เอกเผ่าพันธุ์. (2548). การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ. กรุงเทพฯ:
ฟิลิปปส์เซ็นเตอร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส.
- เบญจมาศ อภิสัทธีภิญโญ และคณะ. (2548). ความสำคัญของงบประมาณธนาคาร. กรุงเทพฯ
:เนชั่น.
- ปรัชญาวรณ วานานันท์. (2554). การพัฒนากระบวนการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาน กันยานัน. (2550). แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณเงินรายได้
ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. ปัญหาพิเศษบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มารศรี บัวชุม. (2554). ความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้
ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. สารนิพนธ์
การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยงยุทธ ส่องรอบ. (2551). การประเมินแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการ
หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

- รัตติยา สัจจภิรมย์. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** (รายงานวิจัย). มหาสารคาม: กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี การปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สาตี สุขเกิด. (2560). “กระบวนการจัดการงบประมาณ”. (เอกสารประกอบการอบรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมความรู้ด้านการงบประมาณสำหรับหน่วยงานภายนอก) วันที่ 19-21 ธันวาคม 2560 โรงแรมปรินซ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร.
- สำนักกฎหมายและระเบียบ สำนักงานงบประมาณ. (มปป). **การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ.** กรุงเทพฯ.
- อลิตา ดาด้วง. (2560). **แนวทางพัฒนาการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารจริยธรรมการวิจัย

**ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**

โครงการวิจัยเรื่อง : การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย : 1. ดร.โกสินทร์ ชำนาญพล
2. นางสาวพัชรินทร์ พลเยี่ยม

เอกสารที่พิจารณา :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับลงวันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับลงวันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563
3. แบบคำชี้แจงอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563
4. แบบยินยอมอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563
5. แบบสอบถาม	ฉบับลงวันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563
6. ใบผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	
7. ประวัติผู้วิจัย	

ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยได้ โดยให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน แจ้งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกรณีที่ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยหรือหยุดโครงการก่อนกำหนด รายงานเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด รายงานข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ควรได้รับระหว่างดำเนินการวิจัย และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศร เจริญพงศ์)
 ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขที่ใบรับรอง : HE-080-2563

วันที่รับรอง : 31 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563

วันที่หมดอายุ : 31 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง สภาพการณ์ ปัญหาอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการณ์ ปัญหาอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการณ์และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี
 61 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

- 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21 ปี ขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

- รองอธิการบดี คณบดี/ผู้อำนวยการสำนัก สถาบัน ศูนย์
 รองคณบดี/รองผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ที่รับผิดชอบงานด้านงบประมาณ
 ประธานหลักสูตร อาจารย์

รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4.5 งบประมาณศาสตร์ที่จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานต่างๆมีความเหมาะสม เพียงพอ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด										
3.5 แผนรายจ่ายฉุกเฉิน										
3.5.1 การจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ										
3.5.2 งบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง										
3.5.3 การใช้จ่ายงบฉุกเฉินมีความถูกต้องตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ										

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป

3.1 ด้านการประมาณการรายรับงบประมาณ

3.1.1 ปัญหาอุปสรรค

.....

3.1.2 ความต้องการ

.....

3.2 ด้านแนวทางการจัดสรรงบประมาณ

3.2.1 ปัญหาอุปสรรค

.....

3.2.2 ความต้องการ

.....

3.3 ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ

3.3.1 ปัญหาอุปสรรค

.....

3.3.2 ความต้องการ

3.4 การจัดสรรงบประมาณ แผนงานบุคลากรภาครัฐ

3.4.1 ปัญหาอุปสรรค

3.4.2 ความต้องการ

3.5 การจัดสรรงบประมาณ แผนงานภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน

3.5.1 ปัญหาอุปสรรค

3.5.2 ความต้องการ

3.6 การจัดสรรงบประมาณ แผนงานยุทธศาสตร์

3.6.1 ปัญหาอุปสรรค

3.6.2 ความต้องการ

3.7 การจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายฉุกเฉิน

3.7.1 ปัญหาอุปสรรค

3.7.2 ความต้องการ

3.8 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
และประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสรรงบประมาณ**

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาใจ โล่ห่านิชชัย
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายแผนและงบประมาณ
สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี วัชระเกียรติศักดิ์
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และการวิจัย
สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงษ์ ลื่อนาม
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ภาคผนวก ง
ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item Objective Congruence:IOC)
แบบสอบถามการวิจัย

การตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item Objective Congruence:IOC) แบบสอบถามการวิจัย
 เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 นครราชสีมาในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
 วิจัยและนวัตกรรม

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
1. การประมาณการรายรับงบประมาณ						
1.1 การประมาณการรายรับค่าบำรุงการศึกษาโดยส่วนกลางของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
1.2 การคำนวณอัตราการออกกลางคันในอัตราเท่ากันทุกคณะ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
1.3 การจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับในการอนุมัติครั้งที่ 1	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
1.4 การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 100 ของวงเงินที่ได้รับ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. แนวทางการจัดสรรงบประมาณ						
2.1 การจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2.2 การจัดสรรงบประมาณตามรายการค่าใช้จ่าย (Line-Item Budget)	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2.3 การจัดสรรงบประมาณถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2.4 การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานอย่างถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2.5 การกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการบริหารงบประมาณ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2.6 การจัดกลุ่มรายจ่ายเป็น 4 แผนรายจ่าย ได้แก่ 1) รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ 2) รายจ่ายตามภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน 3) รายจ่ายจุดเน้นตามแผนยุทธศาสตร์ 4) รายจ่ายตามรายการค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ						
3.1 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ						

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
3.1.1 นำผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมาของหน่วยงาน มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.1.2 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีที่ผ่านมาของหน่วยงาน มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.2 แผนรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ						
3.2.1 การจัดสรรงบประมาณบุคลากร (เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงานราชการ เงินอุดหนุน ค่าตอบแทน ที่จ่ายควบกับเงินเดือน) ตามจ่ายจริง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.2.2 การจัดสรรงบประมาณบุคลากรเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายทั้งเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน และสวัสดิการที่จำเป็น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.2.3 การจัดสรรงบสวัสดิการบุคลากรมีความเพียงพอและเหมาะสม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.2.4 งบประมาณด้านบุคลากรแสดงให้เห็นถึง ความมั่นคงทางการเงิน ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
3.3 แผนรายจ่ายภารกิจ/พันธกิจพื้นฐาน						
3.3.1 การจัดสรรงบประมาณบริหารสำนักงาน ตามลักษณะงาน โดยพิจารณาจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ในปีที่ผ่านมา	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.2 การจัดสรรงบประมาณผูกพันตามสัญญาที่ผูกพัน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.3 การจัดสรรงบรายจ่ายอื่นๆ ตามภารกิจของหน่วยงานโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายในปีที่ผ่านมา	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.4 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของคณะ (งบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา และงบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียน การสอน) จากเงินแผ่นดิน ตามกลุ่มสาขาที่ได้รับจัดสรร งบประมาณมา	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.5 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของคณะ (งบพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา และงบวัสดุการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอน) จากเงินรายได้ 12% ของงบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
แต่ละกลุ่มสาขา						
3.3.6 การจัดสรรงบประมาณคุณลักษณะนักศึกษาให้แต่ละคณะตามจำนวนนักศึกษาในอัตรา 600 บาท/คน/ปี	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.7 การจัดสรรงบค่าวัสดุการศึกษา/กิจกรรม การเรียนการสอน ให้แต่ละคณะตามจำนวนนักศึกษาที่เรียนและรายวิชาที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.8 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.9 การจัดสรรงบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต ร้อยละ 80 ของประมาณการรายรับ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.10 การจัดสรรงบครุภัณฑ์ประกอบอาคารเรียน/ครุภัณฑ์การศึกษา/ปรับปรุงห้องเรียนตามความจำเป็น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.11 การจัดสรรงบค่าธรรมเนียมพิเศษจัดสรรให้โปรแกรมวิชา ที่มีการจัดเก็บ ร้อยละ 100 ของประมาณการรายรับ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.12 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงานตามภารกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.3.13 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.4 แผนรายจ่ายยุทธศาสตร์						
3.4.1 การจัดสรรงบเสริมศักยภาพการแข่งขันของนักศึกษาที่จัดสรร ให้ทุกคณะในวงเงินรวมไม่เกิน 3,000,000 บาท	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.4.2 การจัดสรรงบส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนา/พัฒนาบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน ในวงเงินรวมไม่เกิน 5,000,000 บาท	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.4.3 การจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ในสัดส่วน (ร้อยละ) ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.4.4 การจัดสรรงบยุทธศาสตร์ให้กับคณะ/หน่วยงาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการของหน่วยงาน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
3.4.5 งบประมาณที่จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานต่างๆ มีความเหมาะสม เพียงพอ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาที่กำหนด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.5 แผนรายจ่ายฉุกเฉิน						
3.5.1 การจัดสรรงบรายจ่ายฉุกเฉินร้อยละ 3 ของประมาณการรายรับเงินนอกงบประมาณ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.5.2 งบรายจ่ายฉุกเฉินมีความพอเพียงต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3.5.3 การใช้จ่ายงบฉุกเฉินมีความถูกต้องตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	2.00	0.67	ใช้ได้
ภาพรวม					.98	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แนวคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

แนวคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
เรื่อง สภาพการณ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณ
ที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในยุคของการเปลี่ยนแปลง
ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

1. หัวหน้าโครงการวิจัยแนะนำตนเอง กล่าวต้อนรับ และแจ้งวัตถุประสงค์ ความเป็นมาของการจัดกิจกรรม
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแนะนำตนเอง
3. หัวหน้าโครงการแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานงบประมาณ และแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และสภาพการณ์ด้านการจัดสรรงบประมาณในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ
4. เปิดเวทีให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็นในประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค และความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณ
 - 4.1 การประมาณการรายรับ
 - 4.2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ
 - 4.3 หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ
 - รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ
 - รายจ่ายพันธกิจพื้นฐาน
 - รายจ่ายยุทธศาสตร์
 - รายจ่ายฉุกเฉิน
 - 4.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม วันที่ 12 มิถุนายน 2563

ณ ห้องประชุมรัตนเพียร อาคาร 9 ชั้น 2

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาใจ โล่หวัณชัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาระดี ชาญวิรัตน์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลลิตา ธงภักดี
4. อาจารย์สุวรรณา บุเหลา
5. รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ชัย เดชอุดม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา กุลนาวิน
8. อาจารย์สุขสรรงค์ ต้นสิริ
9. อาจารย์อัคริย์ เดชตานนท์
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี โพธิ์ชาธาร
11. อาจารย์รัฐพล เข้มทอง
12. อาจารย์ ดร.วรุทัย เดชตานนท์
13. อาจารย์ ดร.พัชรี ศรีกุดา
14. นางสาวผ่องพรรณ วิเศษศุภการ
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แหววลี แหวฉิมพลี
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงเพชร พระฉาย
17. อาจารย์ศศิธร หวังค้ำกลาง
18. ดร.โกสินทร์ ชำนาญพล
19. นางสาวพัชรินทร์ พลเยี่ยม
20. นายนรากร งามชสาร

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม วันที่ 29 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริม

วิชาการและงานทะเบียน อาคาร 9 ชั้น 5

1. ดร.โกสินทร์ ชำนาญพล
2. อาจารย์ ดร.พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง
3. อาจารย์นันทนา คะลา
4. อาจารย์สุขสรรงค์ ต้นสิริ
5. นางสาวจารุพรรณ จันทร์แรม
6. นายเอนก มหาสมุทร
7. นางสาวพัชรินทร์ พลเยี่ยม
8. นางประพาพรรณ กุศลพิภาส
9. นายนรากร งามชสาร
10. นางสาวอรรวีรี ประทุมศรี

ภาคผนวก ช
แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสรรงบประมาณ

**แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา**

.....

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งคณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

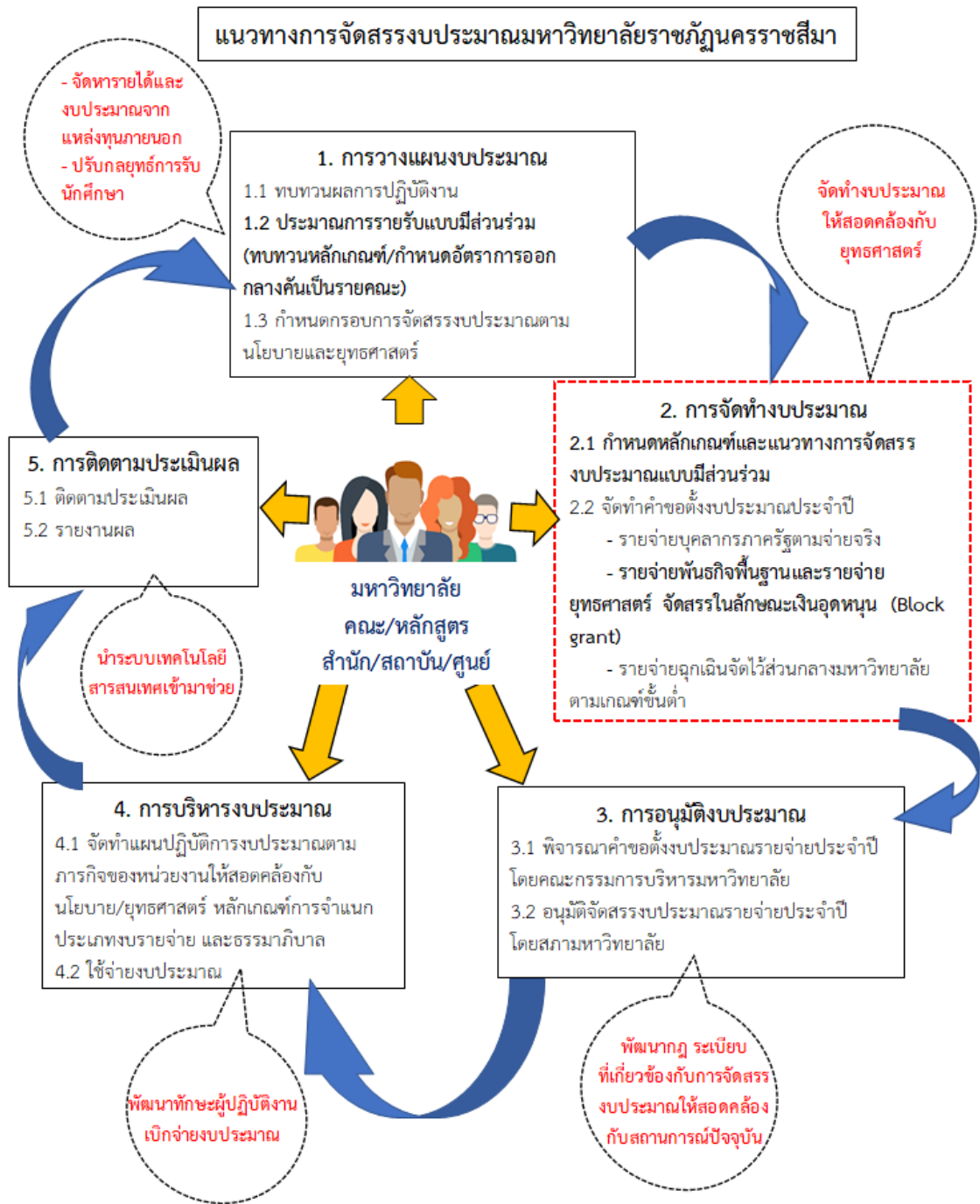
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กรุณาศึกษารูปแบบที่แนบมาพร้อมนี้ แล้วอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาให้มีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม นำเสนอในลักษณะขององค์ประกอบหลักของกระบวนการงบประมาณที่มีลักษณะเป็นวงจรหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การจัดทำงบประมาณ 3) การอนุมัติงบประมาณ 4) การบริหารงบประมาณ และ 5) การติดตามประเมินผล โดยมีกลไกที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานคือ มหาวิทยาลัย คณะ/หลักสูตร สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับหน่วยงานย่อยระดับหลักสูตรที่เป็นหน่วยหารายได้หลักจากการผลิตบัณฑิต ภายใต้ระบบและกลไกดังกล่าวจะเสริมด้วยกลยุทธ์/แนวทางที่จะทำให้กระบวนการงบประมาณแต่ละขั้นตอนไปสู่ความสำเร็จได้

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการงบประมาณในขั้นที่ 2 คือการจัดทำงบประมาณซึ่งได้นำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะการให้เป็นเงินอุดหนุน (Block grant) เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถบริหารจัดการงบประมาณตามจุดเน้นได้อย่างเหมาะสม รายละเอียดแต่ละขั้นตอนนี้มีดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี มากกว่า 60 ปี
3. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา/ปวส.
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ไม่ได้เรียนหนังสือ
4. สถานภาพสมรส โสด สมรส หม้าย/หย่าร้าง
5. ระยะเวลาการทำงานด้านงบประมาณ น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี
 4-6 ปี 7-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1. การวางแผนงบประมาณ						
1.1	ทบทวนผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณในรอบปีที่ผ่านมา					
1.2	ทบทวนหลักเกณฑ์การประมาณการรายรับ เช่น กำหนดอัตราการออกกลางคันเป็นรายคณะตามสถิติข้อมูลย้อนหลัง					
1.3	ให้คณะ/หลักสูตรมีส่วนร่วมในการประมาณการรายรับ					
1.4	กำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย					
1.5	ส่งเสริมให้คณะ/หน่วยงานจัดหารายได้และงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก					
1.6	ปรับกลยุทธ์การรับนักศึกษาให้สามารถรับนักศึกษาตรงตามแผนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ					
2. การจัดทำงบประมาณ						
2.1	กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณแบบมีส่วนร่วม					
2.2	การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณประจำปี - ใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐจัดสรรให้กับหน่วยงานตามจ่ายจริง - ใช้จ่ายพันธกิจพื้นฐานและรายจ่ายยุทธศาสตร์ จัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานในลักษณะเงินอุดหนุน (Block grant)					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	- รายจ่ายฉุกเฉินจัดไว้ส่วนกลางมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ขั้นต่ำ					
2.3	ควบคุมการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย					
3. การอนุมัติงบประมาณ						
3.1	การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ					
3.2	การเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ					
3.3	ปรับปรุงพัฒนากระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรและการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน					
4. การบริหารงบประมาณ						
4.1	จัดทำแผนปฏิบัติการงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทงบรายจ่าย และหลักธรรมาภิบาล					
4.2	ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นไปตามแผน					
4.3	ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างบุคลากรเพิ่มเติม					
5. การติดตามประเมินผล						
5.1	กำกับ ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ					
5.2	รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหาร สภามหาวิทยาลัย สำนักงบประมาณ และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ					
5.3	พัฒนาหรือจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

.....

“ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง”

ภาคผนวก ซ
ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1 วันที่ 12 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมรัตนเพียร อาคาร 9 ชั้น 2

ภาพกิจกรรมการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2 วันที่ 29 มิถุนายน 2563 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน อาคาร 9 ชั้น 5

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะผู้วิจัย

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ ตำแหน่ง ดร.โกสินทร์ ชำนาญพล
ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน,
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ประวัติการศึกษา

 - ปริญญาตรี ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาสถิติ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - ปริญญาโท ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) สาขาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - ปริญญาเอก ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาพัฒนศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ชื่อ ตำแหน่ง นางสาวพัชรินทร์ พลเยี่ยม
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ประวัติการศึกษา

 - ปริญญาตรี ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาระบบสารสนเทศ
เพื่อการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขานโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. ชื่อ ตำแหน่ง นายมงคลรัตน์ สำเนากลาง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ประวัติการศึกษา

 - ปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)
สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.)
สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

4. ชื่อ นางสาวเมวีญา ทองมา
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ)
สาขาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
5. ชื่อ นายชัยวัฒน์ธนา รัตนศิริภรณ์
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.)
สาขาบริหารธุรกิจ (ธุรกิจบริการ)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ (ค.ม.)
สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
6. ชื่อ นางสาวกฤตยา พันธุ์งาม
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (การจัดการทรัพยากรมนุษย์) (วท.บ.)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา